

සැමට මානව අයිතිවාසිකම් සාම ක්‍රියාවලියෙහි දී
සුළුතර කොටස් සතු අයිතිවාසිකම් ව්‍යාපෘතිය

සුළුතර කොටස්වල අයිතිවාසිකම්

සහ
සාම ක්‍රියාවලිය

දේවනේසන් නේසයියා

ශ්‍රී ලංකා
මානව හිමිකම් කොමිසම

අනුග්‍රහය : යුරෝපා සංගමය

නිදහස පූර්ණයයි

ජාතික ස්වෛරීභාවයේ නාමයට මුරා වී ජනතාවගේ මිනිස් අයිතිවාසිකම් හෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නිදහස හෝ උල්ලංඝනය කිරීමට කිසිම ආණ්ඩුවකට අයිතියක් නැත. පුද්ගලයකු අගත් වන්නේ යුර්පන කොටසකට වුවත්, ඔහුගේ ජන කොටසකට වුවත්, ඒ පුද්ගලයාගේ මිනිස් අයිතිවාසිකම් හා මූලික නිදහස පූර්ණයත්වයෙන් සැලකිය යුතු ය.

කොරි අන්තන්

එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ ලේකම්

මානව හිමිකම් බෙදා වෙන් කළ නොහැකිය

මිනිස් අයිතිවාසිකම් බෙදා වෙන් කිරීමට නොහැකිය. එහි අරුත නම් එක් අතෙකින් සිරිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම්වලටත්, අනෙක් අතින් ආර්ථික, සමාජ හා සංස්කෘතික අයිතිවාසිකම්වලටත් වඩා හා සමානව සැලකිය යුතු බවයි. සෑම රටක්ම ඕනෑම නියමිත වකවානුවක දී තම සමහර ප්‍රයෝජනයට යොදා ගැනීම සඳහා ප්‍රමුඛත්ව කාර්යයන් පෝරා බේරා ගත යුතු බව සැබවි. එහෙත් නියමිත මිනිස් අයිතිවාසිකම් අතරින් එකක් හෝ අනෙකක් හෝ වශයෙන් පෝරා ගෙන ප්‍රමුඛත්වය දීමට නොහැකිය. එවැනි පෝරාගැනීමක් අත කිසිසේත් නොකළ යුතුය. මේ අයිතිවාසිකම් එකිනෙකට සම්බන්ධ බැවිනි. අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එකිනෙක මත රඳා පවතින බැවිනි. බියෙන් හා අනභිභක්තිවලින් තොරව ජීවත්වීමේ නිදහස, කථා කිරීමේ හා පැදැහිල්ලේ නිදහස සමඟ වෙන් නොකළ හැකි ලෙසින් බැඳී තිබේ. උපහාසනය ලැබීමට පැති අයිතිය නිරෝගීකම සමඟ බැඳී තිබේ. ඔවුන්ගේ ධාන්‍යෝපායවත් ඇගේ බිලිඳු දරුවාගේ සෞඛ්‍යයත් අතර පැහැදිලි සබඳතාවක් තිබේ.

මේරි රොබින්සන්

මානව හිමිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්

සුචිතර කොටස්වල අයිතිවාසිකම් සහ සාම ක්‍රියාවලිය

සුචිතාව

කුඩා ශ්‍රී ලංකා ද්විතියේ ජනතාව පුද්ගලිකව ලෙස විවිධාකාර වෙයි. විවිධත්වය හැටුමට ඉඩකඩ සපයන බව හෝ අති මිනත් ධනාත්මක ඉඩ කඩක් ඇති වටිනා සම්පතක් බව හෝ අපට සිහිප හැක. අවුරුදු දෙදහසකට වැඩි කාලයක සිට ලෝ පතල ශ්‍රේෂ්ඨ ආගම් දෙකක් සහ පැරණි භාෂා දෙකක් අපට දායාද කොට තිබේ. ශත වර්ෂ බොහෝ කාලයකට පෙර වෙනත් ආගම් දෙකක් ද ශත වර්ෂ දෙකකට පෙර එක් ලෝක භාෂාවක් වසින් ද අප තවදුරටත් පොතොසත් කොට තිබේ. මේ සියල්ල සහ වෙනත් ආගම් සහ භාෂාවන් කීපයක් අපේ සංස්කෘතික සම්පතට දායක වී ඇති අතර අතින් අපට ඒවා ශත වර්ෂාදි කාලයක් තිස්සේ ඉතාමත් කැපී පෙනෙන විදේශීය සාහිත්‍යමය දායාදයන් මගින් බොහෝ දේ ලබා ගෙන ඇත.

වෙනිතාසික පසුබිම

ශ්‍රී ලංකාවේ මනුෂ්‍ය වාසය ප්‍රාග් වෙනිතාසික යුගයේ සිට පැවතුනි. තමන් මුල් පදිංචිකරුවන්ගෙන් පැවත එන්නන් බව වැදි ජනයා කියති. කෙසේ වෙතත් ඉන්දියාවේ බොහෝ ප්‍රජා කොට්ඨාස ශ්‍රී ලංකාවට සම්පරිමත් මුහුදු යෑමේ දීර්ඝ සම්ප්‍රදාය තිසාත් ස්ථිර නා තාවකාලික ලෙස ඉන්දියාවෙන් පැමිණි සංක්‍රමිකයන් නිසා පසු පරම්පරා ක්‍රියාත්මක වූවරු පළමු සහස්‍රයේ සිට මුල් පදිංචිකර ජනතාවගේ ප්‍රමාණය වර්ධනය විය. බුද්ධාගම පැමිණීමට පෙර දිවයිනේ වැසියෝ ප්‍රානවාදීන් හෝ නිංදුන් වූහ. ක්‍රිස්තු උපතින් පසු පළමු සහස්‍රයේ මුල් ශත වර්ෂ තුළ ඉන්දියාවේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු නැගෙනහිර බුද්ධාගම පැතිර ගියේය. පසුව එය නිංදු ආගමට හතු වූ නමුත්, දිවයිනේ බටහිර, දකුණේ සහ මධ්‍යම කොටසේ ජනතාවගේ ප්‍රධාන ආගම වශයෙන් එය පැවතුනි. අනුෂන්තර සහ බාහිර වශයෙන් බොහෝ සංක්‍රමණ දිගටම පැවතුනි. ඉන්දියාවේ සිට සහ ශ්‍රී ලංකාවේ අතින් ප්‍රදේශවල සිට අවසන් පැමිණි අය බොහෝ විට තමන් පදිංචිකර පැමිණි ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන භාෂාව සහ ආගම භාර ගත්හ.

අඩුතරමින් ක්‍රි.පූ. නයවන ගත වර්ෂය දක්වාත් ආවස්ථාව යන්නාවූ
 ලේඛන ගත ඉතිහාසයක් ලංකාවට තිබේ. එහෙත් ඇගේ
 චේතිනායික සංවර්ධනයට පියවර සැපයූ ප්‍රධාන සම්ප්‍රදාය ජල
 මං දෙක තවත් දුර ආවස්ථාව ගොස් ඒවායේ ප්‍රභවය ඉන්දියාවෙන්
 ආරම්භ වෙයි. එනම් ලෝකයේ පෙර දිග නාගය තවමත් සිය
 ප්‍රබෝධය ලබන්නා වූ එම මාතෘකි සාංස්කෘතික ප්‍රමාණයෙන්ම
 ප්‍රභවය ලැබූ ඒවාය. මෙකී සම්ප්‍රදා ද්වයෙන් එකක ආරම්භය
 ඉන්දියාවේ ශ්‍රේෂ්ඨ ආධ්‍යාත්මික ධර්මතතු මෙන්ම ලෝකයේ
 ශ්‍රේෂ්ඨතම පුත්‍රයන්ගෙන් කෙනෙකු වූ සිද්ධාර්ථ ගොතම
 බුදුරජාණන් වහන්සේ සතු වෙයි. අනිත් සම්ප්‍රදාය ඊට වඩා
 පැරණි වන අතර එය දකුණු ඉන්දියාවේ දර්ශන පීඨයන්හි
 වර්ධනය වූ හින්දු සංස්කෘතික නියෝජනය කරයි. මේ එක් එක්
 සම්ප්‍රදාය ලංකාව තුළ විශේෂිත පෞද්ගලිකත්වයක් ගොඩ නැගිය.
 ඇත්ත වශයෙන්ම බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය මෙහි කොතරම්
 පරපුර්ණතාවක් අත්කර ගත්තේ ද යත් එහි දර්ශනය සහ භාවිත
 යන දෙආකාරයෙන්ම, බෞද්ධාගමේ උපත සිදුවූ භූමියෙන් එය
 වෙනම ඇදහිල්ලක් ලෙස අතුරුදන් වූ විට සියලු බෞද්ධ රටවල්
 විසින් මධ්‍යම ප්‍රතිපදා පාලනේ අධ්‍යාත්මික නිවස්තය ලෙස
 ලංකාව සලකනු ලැබීය. (කේ. නේකයිසා The Mother Tongue
 in Education 1 වන පිටුව Ola books Colombo 1945)

ශ්‍රෝත්‍රා රාකිකයන් පැමිණීමට පෙරාතුව වුව ද මධ්‍ය ප්‍රගයේ විවිධ කණ්ඩායම්
 වශයෙන් මුස්ලිම්වරුන්ගේ පැමිණීමත් සමග ජන විකාශන මෝස්තරයේ තව
 අංගයක් බිහිවිය සියලුම කණ්ඩායම් පාහේ දෙමළ කථා කරන අය වූ අතර
 සමාජභීය වශයෙන් සිංහල හා දෙමළ යන දෙවර්ගයෙන්ම වෙන් වූ විශේෂිත
 වර්ගයක් ලෙස සිටියහ. ඔවුන්ගේ ජනවාර්ගික භාවයේ ලකුණ වූයේ ඉස්ලාම්
 ආගමයි.

ඔවුන් අතර පරාබිවරුන් පර්සියානුවන්, ඊජිප්තුවන්,
 ඇබ්සිනියන්වරුන් සහ ඉන්දියානුවන් ද වූ අතර ඔවුහු නැවියන්,
 වෙළඳුන්, සුල්ථවරුන්, තපස්ථවරුන්, දේශ සංචාරකයන් සහ
 වෙදවරුන් ද වූහ. ඔවුන් කිසිවෙක් ප්‍රදේශ අල්ලා ගැනීමට හෝ
 ආගමට හරවා ගැනීමට හෝ නොපැමිණි අතර ඔවුන් පියල්ල
 යෙරන්ඩිබ් හි වෙරළ ප්‍රදේශවලට ඇදී පාවේ බහුලව පැවති අධික

අඩුතරමින් ක්‍රි.පූ. භයවන ගත වර්ෂය දක්වාත් ආපස්සට යන්නා වූ
 ලෝක ගත ඉතිහාසයක් ලංකාවට තිබේ. එහෙත් ඇතේ
 චේතනාසීත සංවර්ධනයට පියවර සැපයූ ප්‍රධාන සම්ප්‍රදාය ප්‍ර
 මං දෙක තවත් දුර ආපස්සට ගොස් ඒවායේ ප්‍රත්‍යවය ඉන්දියාවෙන්
 ආරම්භ වෙයි. එනම් ලෝකයේ පෙර දිග භාගය තවමත් සිය
 ප්‍රබෝධය ලබන්නා වූ එම මාතෘකා සාංස්කෘතික ප්‍රමාණයෙන්ම
 ප්‍රත්‍යවය ලැබූ ඒවාය. මෙකී සම්ප්‍රදා ද්වයෙන් එකක ආරම්භය
 ඉන්දියාවේ ශ්‍රේෂ්ඨ ආධ්‍යාත්මික ධර්මයකු මෙන්ම ලෝකයේ
 ශ්‍රේෂ්ඨතම පුත්‍රයන්ගෙන් කෙනෙකු වූ සිද්ධාර්ථ ගෞතම
 බුදුරජාණන් වහන්සේ සතු වෙයි. අනිත් සම්ප්‍රදාය ඊට වඩා
 පැරණි වන අතර එය දකුණු ඉන්දියාවේ දර්ශන පීඨයන්හි
 වර්ධනය වූ හින්දු සංස්කෘතික නියෝජනය කරයි. මේ එක් එක්
 සම්ප්‍රදාය ලංකාව තුළ විශේෂිත පෞද්ගලිකත්වයක් ගොඩ නැඟීය.
 ඇත්ත වශයෙන්ම බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය මෙහි කොතරම්
 පරපුර්ණතාවක් අත්කර ගත්තේ ද යත් එහි දර්ශනය සහ භාවිත
 යන දෙආකාරයෙන්ම, බෞද්ධාගමේ උපත සිදුවූ භූමියෙන් එය
 වෙනම ඇදහිල්ලක් ලෙස අතුරුදන් වූ පීට සිතලු බෞද්ධ රටවල්
 විසින් මධ්‍යම ප්‍රතිපදා ආගමේ අධ්‍යාත්මික නිවස්නය ලෙස
 ලංකාව සලකනු ලැබීය. (කේ. කේසරියා The Mother Tongue
 in Education 1 වන පිටුව Ola books Colombo 1945)

සුරෝපා ජාතිකයන් පැමිණීමට පෙරාතුව වුව ද මධ්‍ය යුගයේ විවිධ කණ්ඩායම්
 වශයෙන් මුස්ලිම්වරුන්ගේ පැමිණීමත් සමග ජන විකාශන මෝස්තරයේ නව
 අංගයක් බිහිවිය සිතලුම කණ්ඩායම් පාහේ දෙමළ කටා කරන අය වූ අතර
 සමාජයීය වශයෙන් සිංහල හා දෙමළ යන දෙවර්ගයෙන්ම වෙන් වූ විශේෂිත
 වර්ගයක් ලෙස සිටියහ. ඔවුන්ගේ ජනවාර්ගික භාවයේ ලකුණ වූයේ ඉස්ලාම්
 ආගමයි.

ඔවුන් අතර අරාබිවරුන් පර්සියානුවන්, ඊජිප්තුවන්,
 ඇබ්සිනියන්වරුන් සහ ඉන්දියානුවන් ද වූ අතර ඔවුහු නැව්ගත,
 වෙළඳුන්, සුරුසුවරුන්, ගසකරුවරුන්, දේශ සංචාරකයන් සහ
 වෙදවරුන් ද වූහ. ඔවුන් කිසිවෙක් ප්‍රදේශ පළලා ගැනීමට හෝ
 ආගමට කරවා ගැනීමට හෝ නොපැමිණි අතර ඔවුන් සියල්ල
 යෙරන්ඩිබ් හි වෙරළ ප්‍රදේශවලට ඇදී ආවේ බහුලව පැවති අධික

වටිනාකමින් යුත් තුළු බඩු, මුතු, ඇත් දළ සහ මැණික් නිසාය. ශ්‍රී පාද කන්දේ පුරාණීය ශ්‍රී පාද ලාංඡනය ද අතිරේක ආකර්ෂණයක් විය. ජනවාර්ගික ප්‍රභවය සහ පැමිණීමට හේතු වූ කාරණය අතින් මුල් ආගන්තුකයන් පිටිබාකාර වූ කණ්ඩායමක් වුව ද ආගමික විශ්වාසය සහ අධ්‍යාත්මික භාවිත අතින් බලන විට විශාල පිරිසක් ඉස්ලාම් ආගමේ යුනික් නිකායට අයත් වූවන් විය. එම නිසා පොදුවේ කල්පනා කරන විට ඔවුන් සියලු දෙනාම මුස්ලිම්වරුන් වූ අතර එය ඔවුන්ගේ සමූහ අනන්‍යතාවය ද විය. (කොළඹ මාර්ග ආයතනයේ 2001 පොත් පිංචි පෙළේ අමර් අලි විසින් රචිත Plural Identities and Political Choices of the Muslim Community නමැති පොත් පිංචි පිටු 1 සහ 2).

බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ බොහෝ කලක් සහ තුරුන් වමේන්ම නිදහසෙන් පසු මුල් වර්ෂ තුළත් සිංහල සහ දෙමළ අනන්‍යතා දියාචූ ස්වභාවයක් ඉසිලූ අතර මායිම් ද ප්‍රබල අන්දමින් නිශ්චිත නොවීය. ජනවාර්ගික භාවය සහ ජාතික භාවය සම්බන්ධයෙන් පවතින්නාවූ යුරෝපීය සංකල්ප, සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම් අනන්‍යතා නිර්ණය කිරීමට සහ වර්ධනය කිරීමට දායක වූ අතර දිවයින තුළ අන්තර්ජාතික සංවර්ණයට එමගින් ප්‍රබල අන්දමින් බාධා ද පමුණුවන ලදී. පාසැල්වල කාර්යයන් සඳහා “මව් බස” සහ ආගම ප්‍රකාශ කිරීම, සංගණන, උසස් ලියාපදිංචිය ආදී කටයුතු සඳහා “වර්ගය” හා ආගම ප්‍රකාශ කිරීම වැනි වූ පායකනික අවශ්‍යතා ද මේ කාරණයට දායක විය.

යුරෝපීය ජනපදකරුවන්ගේ පැමිණීමත් සමඟ පාසැලිසින් විශාල ගණනක් ද ලන්දේසින් සෑහෙන සංඛ්‍යාවක් ද වඩාත් අඩු ප්‍රමාණයක බ්‍රිතාන්‍යවරුන් ද ජන සංඛ්‍යාවට ඇතුළත් වූහ. ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් පසු කාලයේ සිංහල හා අනිකුත් ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් සමඟ මිශ්‍රවීම හෝ රටින් පිටවීම සිදුවූ අතර ඉතිරි වූයේ ඉතා පුළු (යුරෝපීයන්) බර්ගර් ජන කොට්ඨාසයකි. විවිධ ක්‍රියාකාරී ආගමික නිකායන්වලට (වැඩි දෙනා රෝමාණු කතෝලික ආගමට) හැරුණු සිංහල හා දෙමළ ජන සංඛ්‍යාව බෙහෙවින් විශාල වූ අතර, ඉස්ලාම් ආගමට හැරුණු පිරිස් මෙන් නොව, මේ පිරිස් ඔවුන්ගේ මුල් ජනවාර්ගික අනන්‍යතාවය තබා ගත්හ. මෙසේ හැරුණු අයගෙන් සෑහෙන සංඛ්‍යාවක් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් නැවතත් බුද්ධාගමට හෝ හින්දු ආගමට ආරක්ෂා ගිය නමුදු බොහෝ සංඛ්‍යාවක් ක්‍රියාත්මකයන් වශයෙන් රැඳී සිටිති.

යටත් විජිත සමයේ ෧෩ වර්ෂ 4 කට වැඩි කාලයක් තුළ ඉන්දියාවෙන් ද 50 වඩා අඩුවෙන් ඉන්දුනීසියාවෙන් ද දිනටම ආගමික සිදුවීය. ඉන්දුනීසියානු ආගමිකිකයන් මුස්ලිම් වූ අතර ඔවුන් මැලේ යනුවෙන් හඳුන්වන ලදී. ඉන්දියානු ආගමිකිකයන්ගෙන් වැඩි කොටස දැන් දෙමළෙන් “මලේයියා” වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන “ඉන්දියානු දෙමළ” අය වූහ. සඳහන් කරන ලද පරිදි:

හැදින්වීමේ නියමිත නමක් ඉංග්‍රීසි බසින් නොමැතිවීම නිසා මලේයියා දෙමළ ජනයා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන දේශපාලනයට, සංස්කෘතියට හා සමාජයට අනුකූලතාව කර ගැනීමේ අනියම් ස්වභාවය පෙන්නුම් කරයි. ඔවුන් අවුරුදු 160 කට වැඩි කාලයක් තුළ ශ්‍රී ලාංකික ආර්ථිකයේ කොඳු ඇටය නොවේ නම් එහි අනුකූලතා කොටසක් වූ තමුදු මලේයියා දෙමළ ජනයා ශ්‍රී ලාංකික දේශපාලනයේ කොටසක් වශයෙන් කුමක් කළාද යන්න පිළිබඳව ඇත්තේ ඉතාමත් ඵලදායී විය යුතුය යන අදහස පමණි. (බැතිසෙල් බාස්කේ Landscapes of Malaiyaha Tamil Identity පිටු 6 සහ 7 - 2001 කොළඹ මාර්ග ආයතනයේ පොත් පිට පෙළ)

ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල හා ශ්‍රී ලංකා දෙමළ සහ මුස්ලිම්වරුන් මෙන් නොව ඉන්දියානු දෙමළ ජනයා කොන් කිරීම පිළිබඳ දීර්ඝ ඉතිහාසයක් තිබේ. 1948 පුරවැසි පනත සහ 50 පසු 1949 පක්ස්තානු වැසියන්ගේ (පුරවැසිභාවය) පනත මගින් ඔවුන්ගේ පුරවැසිභාවය සහ ජන්ද අයිතිය හා අවධානයේ දී ස්ථිර පදිංචියට අයිතිය අහෝසි කරන ලදී. නෛතික ක්‍රියා මාර්ග සහ ඉන්දු-ශ්‍රී ලංකා ගිවිසුම් ගණනාවක් අනුව, මෙම පරිච්ඡේදය ජනයාගෙන් අඩකට වැඩියෙන් ඉන්දියාවට “ආපසු යැවීමට” (නිර්වාස කිරීමට)ත්, ශ්‍රී ලංකාවේ පිරිසට පියවරෙන් පියවර පුරවැසිභාවය ලබාදීමටත් කටයුතු කරන ලදී. නීති ප්‍රකාර බලන විට එවන් නොමැති මෙම කොටස තුරන් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය දැන් සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ අවසන් වී තිබේ. එහෙත් ක්‍රියාත්මක පැත්තෙන් බලන විට ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසිභාවය ප්‍රදානය කරනු ලැබූ අය අනුකූලතාව කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තවමත් අසම්පූර්ණව පවතී. නිදහස ලබන අවස්ථාවේදී ඉන්දියානු දෙමළ ජන ගහනය ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනගහනයට වඩා මුදුන් වැඩි විය. ඉන්දියානු දෙමළ ජන අනුපාතය දැන් එවකට සිටි ප්‍රමාණයෙන් අඩකට වඩා අඩු අතර දිවයිනේ මුළු දෙමළ ජනගහනයෙන් තුනෙන් එකකට වඩා අඩුය.

මෙම වර්ගයෙන් 90% කට වැඩියෙන් එක්සත් ඉන්දියාවට ආපසු ගොස් හෝ ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසිභාවය ලබා ගෙන පැති අතර තවමත් ඉතිරි වූ කොටස් වර්ග දෙකක් ඇත. පළමු වර්ගය ඉන්දියානු දෙමළ පුරවැසියන් ලෙස වර්ගකර ඇතත් ආපසු සාමට කැමති නැති අතර දෙවන වර්ගය වූ කළු පුරවැසි තත්ත්වය ගැන තවමත් තීරණයක් ගෙන නොමැති සුළු ප්‍රමාණයකි; එනම් ඔවුහු පුරවැසිභාවය නොමැතිව සිටිති. කෙසේ වෙතත් ප්‍රමුඛ අවධානයක් අවශ්‍යව තිබෙන ලොකුම ප්‍රජාතය වන්නේ ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසි භාවය ලබා සිටින අය ද ඇතුළුව සියලු ප්‍රජාවට (9,00000 ක් පමණ වන) ආර්ථික, සමාජ සාංස්කෘතික සහ දේශපාලන ප්‍රධාන ප්‍රජාතයට උකහා ගැනීමයි.

ජනගහනය සහ භූගෝලීය බෙදීයාම

සම්පූර්ණ තර ඇති අවසාන ජන සංගණනය පැවතියේ 1981 දී ය. එම සංගණනය අනුව, මධ්‍යම පළාතේ නුගරවළිය, උඩ පළාතේ බදුල්ල, සහ උතුරේ හා නැගෙනහිර දිස්ත්‍රික්කවල හැර අනිකුත් සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම සිංහල ජනයා ජනගහනයෙන් 74% කට වැඩි විය. මධ්‍යම පළාතේ සමස්තයක් වශයෙන් ඔවුහු 64% කට වැඩි වූ අතර උඩ පළාතේ 73% කට වැඩි විය. 2001 වන විට මෙම පළාත් දෙකේ සිංහල ජනගහනය තවදුරටත් පිළිවෙලින් 65.3% සහ 79.6% වශයෙන් වැඩි වී තිබේ.

1981 දී ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයා කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ ජනගහනයෙන් 10% ක් ද නුවරඑළියේ 12.7% ක් ද උතුරේ හා නැගෙනහිර හැර අනිකුත් සෑම දිස්ත්‍රික්කයකට 7% කට අඩුවෙන් ද විය. උතුරේ සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම සහ මඩකලපුවේ ද ඔවුහු පැහැදිලිවම බහුතරයක් වූහ. උතුරු පළාතේ දෙමළ ජනයා 86% ක් ද මුස්ලිම්වරුන් 5% ක් ද සිංහල ජනයා 3% ද විය. මුස්ලිම් සහ සිංහල ජනයා සැකෙන කොටසක් සිටි ත්‍රිකුණාමලයේ ඔවුහු විශාලම ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් විය. මුස්ලිම් ජනයා වැඩියෙන්ම ද සිංහල ජනයා ද විශාල ප්‍රමාණවලින් සිටි අම්පාරේ දෙමළ ජනතාව දෙවෙනි වැඩිම කොටස විය. නැගෙනහිර පළාත තුළ සමස්තයක් වශයෙන් දෙමළ ජනයා 41% ක් ද මුස්ලිම්වරුන් 32 % ක් ද සිංහල 25% ක් ද විය. මුස්ලිම්වරුන්ගෙන් වැඩිම අනුපාතය (41.6%) අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ විය. සාවකාලිකව සම්බන්ධ කර ඇති උතුරු-නැගෙනහිර පළාතේ ඒකාබද්ධ ජන ගහනයෙන් 65% ක් දෙමළ ද 18% ක් මුස්ලිම් ද 13% ක් සිංහල ද විය.

නිදහස ලැබීමට පෙරාතුව උසුරුව සිංහල සහ පහත රට සිංහල ජනයා අතර දේශපාලන, සමාජ හා ආර්ථික අංශ ගණනාවක් තුළ දිරිසසාදිත වෙනසක් තිබූ නමුත්, එයින් පසුව මෙම වෙනස කුමක් ලෙස පහ වෙමින් තිබේ. ඒ අනුව සකදන විට, නිදහස ලැබීමට ආසන්නයේ සිටින සුළුතර ජන කොටස් අතර දේශපාලන සන්ධානයන් හොඳින්මට උත්සාහයක් ද දෙමළ කථා කරන ප්‍රජා කොට්ඨාස කුහ, එනම් ශ්‍රී ලංකා දෙමළ, ඉන්දියානු දෙමළ සහ මරත්තල ජනයා, අතර නිදහසට පසු මුල් කාලයේ දී උත්සාහයක් ද තිබූ නමුත් මෙම උත්සාහයන් ප්‍රධාන විය. අසාර්ථක වීමට අධි වශයෙන් හේතු වූයේ කොළඹ සහ සාපනයේ ව්‍යවහාරික සිටින ශ්‍රී ලංකා දෙමළ ජනයා අධික වශයෙන් ප්‍රමුඛව ඇතුළු වන බැවිනි. දෙමළ භාෂාව කථා කරන ප්‍රධාන කොටස් තුන දේශපාලන වශයෙන් වෙනම පවතී, එනම් මරත්තල සහ මැලේ රාජ්‍ය ඇතුළු නව මුස්ලිම් වර්ගයන් එළිදැක්වී සිටී.

ඉන්දියානු දෙමළ ජනයා රටක් නැති තත්ත්වයට පත්කිරීමේ අනවශ්‍යවලට ශ්‍රී ලංකා දෙමළ හා මුස්ලිම් සාර්වත්‍රික මන්ත්‍රීවරුන් බොහෝ දෙනෙක් ජනදය දී ඇත. එසේ කිරීමෙන් දේශපාලන තුල්‍යත්වය කැඩී පෙනෙන අන්දමින් ඔහුන්ගේ අධිකාරී භාවය වැරදිව බරපතලව ද 1950 ගණන්වල ජනවාර්ගික අර්බුද ඇති කිරීමට ද ඔවුන් සහාය වූහ. නිදහස ලැබීමත් සමගම ඉන්දියානු දෙමළ ජනයා රටක් නොමැති තත්ත්වයට පත්වීමේ වේදනාවට වර්ෂ කිහිපයකට පසුව (සියලු දෙමළ කථා කරන ප්‍රදේශයන්ගේ තත්ත්වයට සහ අවස්ථාවලට බලපෑවැඩු) සිංහල පමණක් සහ ප්‍රතිපත්ති සහ (දෙමළ ජනයා අතර බොහෝ ජීවන හා දේපල විනාශ සහ ආර්ථික අනාරක්ෂාව ඇති කළ) 1956 සහ 1958 කැරලි කොළාලල ඇති විය. මෙම සිද්ධි තුළින් හැමුරු දේශපාලන හා සමාජ වෙනස්කම්වලට සහ ජනවාර්ගික ගැටුම් උග්‍රවීමට මං පෑදී තිබේ.

නුවරඑළිය ජනගහනයෙන් 42.7% ක් ද බදුල්ලේ 20.2% ක් ද පනිකුත් දිස්ත්‍රික්කය 20% අඩුවෙන් ද වූ ඉන්දියානු දෙමළ ජනතාව (සාපනය, මන්නාරම, විවිනියාව, මුලතිව්, මඩකලපුව හා ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය නොවූ) 2001 ජන සංගණනය අනුව පිළිවෙලින් 21.3% ක් සහ 18.2% ක් දක්වා පහත වැටී තිබුණි. මෙම අඩුවීම, ඉන්දියාවට සංක්‍රමණය වීම, උතුරට සහ නැගෙනහිරට අභ්‍යන්තර වශයෙන් සංක්‍රමණය වීම සහ, විය හැකි පරිදි ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ වශයෙන් නැවත වර්ගකිරීම යන කරුණු හේතු කොට ගෙන සිදුවන්නට ඇත. ඇතැම් විට ඉන්දියානු දෙමළ ජනයා ශ්‍රී ලාංකික

සමාරයට අනුකූලය වීමේ ආරම්භය ශ්‍රී ලංකා දෙමළ සහ ඉන්දියානු දෙමළ යන ජනවාර්ගික දෙකොට්ඨාසය අනුකූලය වීම තුළින් ආරම්භවීම අවශ්‍ය වීමට හැක. එහෙත් මෙය වූ කලී හෙමින් සිදුවන අයිරු ක්‍රියාවලියක් වීමට පුළුවන.

ආගම අනුව බලන විට ප්‍රධාන වර්ග හතරක් තිබේ. සියල්ලම පාහේ සිංහලයන් වන බෞද්ධයන් 1981 සංගණනයේ දී 69.3% ක් විය. ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ සහ ඉන්දියානු දෙමළ කොටස්වලින් බොහෝ සේ සමන්විත වන හින්දු භක්තිකයන් ජනගහනයෙන් 15.5% ක් විය. මුස්ලිම්වරුන් (මරක්කල සහ මැලේ) 7.5% ක් ද ක්‍රිස්තියානිවරුන් 7.6% ක් ද විය. සිංහලයන් අතුරෙන් 6.2% ක් ද දෙමළ දෙවර්ගයෙන් 13% කට මදක් වැඩියෙන් ද ක්‍රිස්තියානිවරු වූහ. ක්‍රිස්තියානිවරු සම අනුපාතික නොවන ආකාරයට බස්නාහිර දිස්ත්‍රික්වලට සහ උතුරේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ඒකරාශී වී සිටිති. ඔවුහු මන්නාරමේ 42.1% ක් ද, පුත්තලමේ 37.9 % ක් ද, ගම්පහ 23.4% ක් ද මුලතිව්වල 15.8% ක් ද, යාපනයේ 12.6 % ක් සහ කොළඹ 11.6 % ක් ද වශයෙන් වෙති. සමස්තයක් වශයෙන් ක්‍රිස්තියානුවන්ගෙන් 90 % ක් පමණම රෝමානු කතෝලිකයෝ වෙති.

අමුණා ඇති අංක 1 වගුව 1981 සහ 2001 දිස්ත්‍රික්ක අනුව ආගමික කොටස් බෙදී තිබූ සියයට ගණන ද අංක 2 වගුව 1981 සහ 2001 ජනවර්ගය අනුව බෙදීමේ සියයට ගණන ද පෙන්නුම් කරයි.

දේශපාලන කටයුතු

විසිවන සිය වස පුරාම ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ විඥානයේ කේන්ද්‍රස්ථානය වශයෙන් පුළුල් ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ යාපනය, මුලින්ම ඇති වූ ඉතාමත් සටන්කාමී දීර ව්‍යාප්ත නැමියාවකින් යුත් ජාතිවාදී ව්‍යාපාරය ද ඇති කළාය. හිස් ගණන්වල මුල් කාලයේදී උඩවස්ථානයට පත් යාපනයේ තරුණ කොන්ත්‍රයය කුල ක්‍රමයට එරෙහිව ව්‍යාපාරයක් ගෙන ගිය අතර සංවිධාන ක්‍රමයට විරුද්ධව (හේතු සඳහන් නොවිය-ඇතැම් විට මෙම විකල්පය ගැන උනන්දුවෙන් යොදා නොබැලූවා විය හැක). ඔවුහු එක්සත් ශ්‍රී ලංකාවක් සඳහා කඩිනමේ ස්වාධීනත්වයක් ඉල්ලා සිටි අතර බොහෝමයක් ප්‍රතිසංස්කරණ ඉතා අල්ල හා ඉතා ප්‍රමාද බව දක්වමින් ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කළහ. මෙම සංවිධානයේ සාමාජිකත්වය උසුලන ලද්දේ ප්‍රධාන වශයෙන් තරුණ ජනයා විසිනි. වැඩි දෙනා වයස විසි ගණන්වල මුල් භර්යේ සිටි පාසල් ශූරුවරු සහ පාසැල් සිසුන් වූහ.

පිටස්තර සම්බන්ධතා ඇතුළත් කර ගැනීමෙන් හෝ ඇතිකිරීමෙන් සිය අර්බුදවලට සීමාවන් එය ගැනීමට යාපන කරුණ කොන්ග්‍රසය උත්සාහ කළාය. මෙම කොන්ග්‍රසය සමඟ සම්බන්ධතා ගිවිසුම් රාජිත නායකයන් අතර එස්.ඩබ්ලිව්.ආර්.ඩී. බණ්ඩාරනායක, සී.ටී. කොරොසා, ඩබ්ලිව්. දහනායක, එස්.ඩබ්ලිව් දසනායක, කොලිටින් ආර්. ද සිල්වා, තෝර්ස් ටී ද සිල්වා, හැන්සිස් ද සොයිසා, ඩී.ඩී. ටනටාල (ආරම්භ කිරීමට සම්බන්ධ විය), ඊ.ඊ. භූෂාසිංහ, ලෙස්ලි ගුණවර්ධන, ෆිලිප් ගුණවර්ධන, ටී.බී. ජයා, ඩී.බී. ජයතිලක, ජේ.ආර්. ජයවර්ධන, පී. ද එස්. කුලරත්න (1925 වාර්ෂික සම්මේලනයේදී සභාපති වශයෙන් තෝරාපත් කර ගැනින.), ඊ.ඩබ්ලිව්. පෙරේරා (1929 වාර්ෂික සම්මේලනයේදී සභාපති වශයෙන් තෝරා පත්කර ගැනින.), ඊ.කේ.ඩබ්ලිව් පෙරේරා, ඇන්.ඇම්. පෙරේරා, සෙලිනා පෙරේරා (1941 වාර්ෂික සම්මේලනයේදී ඇය විසින් කරන ලද කථාව තේතුවෙත් රාජ්‍ය දෙහය පිළිබඳ වරදට ඇයට එරෙහිව නඩු පවරන ලදී), ඩී.එස්. සේනානායක, පෙරි සුන්දරම්, ස්වාමි ටිපුලානන්ද (1928 වාර්ෂික සම්මේලනයේදී සභාපති වශයෙන් තෝරා පත් කර ගැනින.) සහ එස්.ඊ. ටික්කම්සන සහ අය වූහ.

අධ්‍යාපනය සහ රාජ්‍ය කරුණ සඳහා ජාතික භාෂා භාවිතා කරන ලෙස යාපන කරුණ කොන්ග්‍රසය විසින් නිදහස ලැබීමට බොහෝ කලකට පෙර උද්ඝෝෂණයක් ගෙන යන ලදී. භාෂායේ සියලු ප්‍රධාන පාසැල්වල පාහේ ද්විතීය මට්ටමේදී ආනිවාර්ය වීමයක් ලෙස සිංහල භාෂාව ඉගැන්වීමට යොමු කර ගැනීමට යාපන කරුණ කොන්ග්‍රසය සමත් විය. ජේ.ඊ. එස්.සුරිය සඳහන් කර ඇති පරිදි "සිංහල භාෂාවට කටයුතු කිරීමට සිංහල ජනයා සූදානම්ව සිටි ඊක්වානුවක සිංහල සහ දෙමළ සඳහා වූ සටන හෙයින් ගිණි දෙමළ භාෂා සන්ධි" (හේසයිනා 1981:152). දෙවියේ සරදමක් සේ එකම රාජ්‍ය භාෂාව සිංහල ලෙස තීරණය කිරීමට ප්‍රතික්‍රියාවක් ලෙස ආරක්ෂා පාසැල්වල සිංහල ඉගැන්වීම 1956 දී හිරි ගමන් නතර කරන ලදී. යාපන කරුණ කොන්ග්‍රසය අධීක්ෂකව ශ්‍රී ලංකාවේ දෙමළ ජනයාගේ දේශපාලන නායකත්වය භාර ගත් දෙමළ කොන්ග්‍රසය කරුණ කොන්ග්‍රසයේ ජාතික භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරියට ගෙන ගියේ නැත. ලංකා ජාතික කොන්ග්‍රසයේ/එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ නායකත්වය පරිදි, ප්‍රධාන පාසැල්වල ඉගැන්වීමේ මාධ්‍යය වශයෙන් සහ රාජ්‍ය පාලනයේ භාෂාව වශයෙන් ඉංග්‍රීසි දිගටම කඩා ගැනීම දෙමළ කොන්ග්‍රසයට හිතකර විය. ජාතික නායකත්වයට අභියෝග කිරීමට රැඩිකල්වාදී සිංහල නායකත්වය එළි දකින විට එය සිංහල පමණක් යන වේදිකාවක විය. සම්භව විට දෙමළ නායකත්වය එහි මුල් ජාතික භාෂා නැමියාව පවත්වාගෙන ගියේ නම් රැඩිකල්වාදී බහු වාර්ෂික

සංවිධානයක් මගින් සිංහල-දෙමළ ද්විභාෂා වේදිකාච්ඡා අභියෝගය ඉදිරිපත් කිරීමට ඉඩ තිබුණි. එසේ වූයේ නම් අතීත ගණන්වල මැද හරියේ ආරම්භ වූ සමාර, සංවිකානික හා දේශපාලන පරිණාමය බෙදුම්කාරී නොවී ඒකාබද්ධකාරී වීමට ඉඩ තිබුණු අතර දෙමළ කථා කරන්නන් ආන්තිකරණයට සහ බැහැරකිරීමට භාජනය කොට සිංහල කථා කරන්නන්ට පමණක් වාසි සැලසීම නොව භාෂා කණ්ඩායම් දෙකටම ප්‍රයෝජනවත් වීමට තිබුණි.

නිදහස ලැබීම තෙක්ම දෙමළ නායකත්වය නියම ලෙස, ඒකමතිකව සහ දැඩි ලෙසම එක්සත් ශ්‍රී ලාංකික රාජ්‍යයක් කෙරේ කැමැත්ත දැක්වුණි. සැබෑ ක්‍රමය පිළිබඳ සංකල්පය පුරාවට හඳුන්වා දෙන ලද්දේ නිදහසෙන් පසුව පමණක් වන අතර 1952 මහ මැතිවරණයේදී එය යාපනයේ පවා පැහැදිලිවම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනතාව සැබෑ ක්‍රමයකට යොමු වූයේ 1956 සිංහල පමණක් සහ ව්‍යාපාරයක් සමගයි. කල්යාණේදී මෙම රාජික වාදය විසින් වෙන්වීමේ අංගයක් අත්කර ගනු ලැබූ නමුත් එය 70 ගණන්වල මැද භාගය වන පැරණි පසෙකට පැවතුණි. වෙන්වීමක් ඇත කවා කළ සෑම ජනද අපේක්ෂකයෙක්ම සෑම පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ආයතනයක් සඳහා පැවති මැතිවරණයකදීම අත්ත පරාරයට පත්විය. 1975 පෙබරවාරියේ පැවති අතුරු මැතිවරණයේදී කන්කසන්තුකේ ජයනෙත එස්.ජේ.ඒ. වෙල්වනායකම් පැවැත්වූ ප්‍රකාශය ගමන් මගේ දෙවෝපනත වෙනසක් සනිටුහන් කරයි.

ඒකාබද්ධ ලංකාවක් තුළ සිංහල ජනයා සමග සමානාත්මතාවය පිළිබඳ පදනම් මත අපේ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් තහවුරුකර ගැනීමට අසාධ්‍ය අවුරුදු 25 ඇතුළත අපි සෑම උත්සාහයක්ම දරා ඇත්තෙමු.. දිගටම පැවැති සිංහල ආණ්ඩු නිදහස ලැබීම තුළින් ගලා එන බලය පාර්ලිමේන්තුව ඇත්තේ අපට අපේ නන්වැදෑරුම් මූලික නිදහස අහිමිකොට අප යටත් ජනතාවක් ලෙස පහත හෙළීමටයි..... මේ මැතිවරණයේ දී ඇති තීරණය, මේ වන විටත් දෙමළ ජනතාව වෙත භාරවී ඇති ස්වෛරී භාවය පාර්ලිමේන්තුව නිදහස් වීමට දෙමළ ප්‍රජාමි රාජික සඳහා දී ඇති ජන චරමක් බව මගේ ජනතාවටත් රටටත් ප්‍රකාශ කිරීමට මම කැමැත්තෙමි.

එම ප්‍රකාශය සහ වෙන්වී යාමට කැමැත්ත දක්වමින් 1976 වසරකොඩෙයි යෝජනාව දෙස බැලිය යුත්තේ චිත්ත විද්‍යාලවලට සිසුන් ඇතුළත් කර ගැනීමේදී “ප්‍රමිතිකරණය” සඳහා වූ පරිපාටියක් අනුමත කිරීම සහ 1972 ආණ්ඩුක්‍රම

ව්‍යවස්ථාව ඇතුළුව ඇති වූ නොයෙකුත් වේදනාකාරී අවාසනාවන්ත සිද්ධි අනුසාරයෙනි. 1971 දී විශ්ව විද්‍යාලවලට ඇතුළත් කර ගැනීම් “ප්‍රමිතිකරණය” ඇතුළත කළ පසුබිම් දෙස බලන විට එය දේශපාලන වශයෙන් කිරීමට බල කෙරුණු කාරණයක් වශයෙන් සිංහල නායකයන් බොහෝ දෙනෙක් දකින්නට ඇත. එය ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ප්‍රජාව තුළ බිහි කරන්නට ඇති වේදනාකාරී ස්වභාව තේරුම් ගැනීමට ඔවුහු අපොහොසත් වූහ. (නොර්සේ නම් ඔවුහු ඒවාට සැලකිලිමත් නොවූහ). අනිත් අතට විශ්ව විද්‍යාලවලට ඇතුළත් කිරීමටදී වර්ධනය වෙමින් තිබූ අසමතුලිත තත්ත්වය තිබූ සිංහල නායකයන් කෙරෙහි තිබූ දේශපාලන බලපෑම් පෙරුම් ගැනීමට ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ නායකයෝ අපොහොසත් වූහ. (නොර්සේ නම් ඔවුහු ඒ ගැන සැලකිලිමත් නොවූහ). මේ කාරණය ගැන විවිධ ජනවාර්ගික කණ්ඩායම්වල දේශපාලන නායකයන් සාකච්ඡා පැවැත්වූයේ නම් පිළිගත හැකි විසඳුමක් සාරා යාමට ඉඩ තිබුණි. එහෙත් එවැනි සංවාද ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන සම්ප්‍රදායයේ සොටසක් නොවේ. එසේම, 1972 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව කෙටුම්පත් කිරීම ද සුළුතර කොටස් විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයා විසින් ප්‍රචලිත අන්දමින් දකින ලද්දේ සුළුතර කොටස්වලට වැඩි සැලකිල්ලක් නොදක්වා සිංහල නායකයන් විසින් සිදුකරන ලද ක්‍රියාවක් බවයි. 1976 වඩුක්කොඩිය යෝජනාව ඇතිවීමට බල පෑ ප්‍රධාන හේතුවක් වූයේ ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථා සකස් කිරීමේදී දෙමළ නායකයන් සම්බන්ධ කර ගැනීමට සහ ඔවුන්ගේ අදහස් විමසීමට වත් කිසිදු උත්සාහයක් නොතිබීම නිසා ඇති වූ දෙමළ නායකයන් (සහ එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දෙමළ ජනයා) තොත් කිරීමයි. ඒ අවස්ථාවේ දී වුව ද එම යෝජනාව සඳහා ජන්දය දුන් බොහෝ දෙනෙක් සහ ප්‍රසිද්ධියේ ඊට එරෙහිවීමෙන් වැළකී සිටි බොහෝ දෙනෙක් විසින් එය දකින ලද්දේ යටපත් කිරීමට විරුද්ධව කෙරෙන නැති සිටීමක් හෝ උපායශීලී කේවෙල් කිරීමක් වශයෙන් මිස ඔවුන්ගේ බලාපොරොත්තු ප්‍රකාශ කිරීමක් වශයෙන් නොවේ. එහෙත් එම යෝජනාවේ ස්වභාව ඔවුන් විසින් වරදවා තක්සේරු කරණ ලදී. එක් අතකින්, එම රැස්වීමේ සිටි තරුණ ජනයා එය ඉතා ඕනෑකමින් ගාහගත් අතර දෙසයක් තුළ සිටිල් පුද්ගලයන් බවට වර්ධනය වූ වෙන්වයාමේ අවශ්‍යයක් ආරම්භ කළහ. අනිත් අතට, 1977, 1979 සහ 1983 දී දෙමළ විරෝධී ප්‍රචණ්ඩත්වය සහ 1981 දී දෙමළ විරෝධී ප්‍රචණ්ඩත්වය සහ 1983 දී දිගු ව්‍යාප්ත සංවිධානාත්මක සාහසික රැල්ල සංවිධානය කළ සිංහල නායකයන්ට එය හොඳ ආදායමක් ලබා දුන්නාය.

බලයේ සිටි පක්ෂයේ කොටසක් පැහැදිලි ලෙසම සම්බන්ධ වූ 1983 සංවිධානාත්මක සාතන රැල්ල එක්කම ටෙන්ටිනාම අත්හරින බවට තීරණය දෙන ආකාරයේ ප්‍රකාශයක් කිරීමෙන් වැළකීම් නිසා දෙමළ නායකයන් පාර්ලිමේන්තුවෙන් නෙරපා හැරීම මගින් දෙමළ ජනයා සක්‍රීය අන්දමින් පාලන තන්ත්‍රයෙන් ඉවත් කරන ලදී. මේ නිසා ලාංකික දෙමළ ජනයා අතර වූ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාවලියේ පුළුල් කැඩීමක් ඇති වීම නිසා ඇති වූ හිඳැය වැළැක්විය නොහැකි පරිදි සන්නද්ධ කණ්ඩායම් වීසින් පුරවනු ලැබිය.

90 ගණන්වල ලක්ෂණයක් වූයේ නැගෙනහිර ප්‍රදේශයේ ශක්තිමත් අධිකාලමක් සහිත ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම් කොන්ග්‍රස් පක්ෂය බිහිවීම සහ උතුරේ සහ නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල එ.ජා.ප.යට හා ක්‍රි.ලා.නි.ප යටි දෙමළ සහ මුස්ලිම් සහ දෙකොට්ටාසයේම සහයෝගය පිරිනිමයි. දෙමළ භාෂාමය ජාතිකත්වය මත පදනම් වූ මුල් දේශපාලන ප්‍රාථමිකය දෙමළ කථාකරන ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් ඊකාබද්ධ කිරීමට අසමත් වූ අතර උතුරේ සහ නැගෙනහිර දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජන කොටස්වල දේශපාලන ප්‍රශ්න මතකරමින් එම ප්‍රදේශවල දේශපාලන හැඟීම් මතකර දැක්වීමට එම කටයුතු උපකාර වූවා විය හැකිය. තර්කානුසාරී සිද්ධියක් වූයේ නැගෙනහිර පළාතේ ශක්තිමත් පදනමක් සහිත මුස්ලිම් දේශපාලන පක්ෂයක් (ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම් කොංග්‍රසය) බිහිවීමයි. මුස්ලිම්වරුන්ගේ පැත්තෙන් බලන විට නැගෙනහිර පදනම්කරගෙන මුස්ලිම් දේශපාලන පක්ෂයක් බිහිවීම උතතෝකෝචක ප්‍රශ්නයක් ඇති කරයි. උතුරු නැගෙනහිර සිටින මුස්ලිම්වරුන්ගේ මේ දක්වා අමතක කර තිබූ දේශපාලන ප්‍රශ්න (ඇතුළු ප්‍රශ්න එම ප්‍රදේශයේ දෙමළ ජනයාගේ ප්‍රශ්නවලට සමාන ඒවාය) අතිතුන් ප්‍රදේශවල සිටින මුස්ලිම් ජනයා කෙරෙහි අප්‍රබුද්ධයක අත්දැකීම් බලපෑමක් ඇති නොකර එලද්‍රායි අන්දමින් ඉදිරිපත් කළ හැක්කේ කෙසේද? තවත් ප්‍රශ්නයක් වූයේ උතුරු නැගෙනහිර දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජනතාවන්ගේ අපේක්ෂා ගැලපීමයි. සාම ක්‍රියාවලිය සහ ඊට සම්බන්ධ ආතති තත්ත්වයන් මගින් මෙම කරුණු කැපී පෙනෙන තත්ත්වයට පත්වී තිබේ.

කෙටි කාලයක් තුළ හැරුණු විට ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයාට කේන්ද්‍රීය වශයෙන් හෝ පළාත් මට්ටමේ පවා සක්‍රීය දේශපාලන හඬක් කිසිදා කිසිවුතේ නැත. උතුරු නැගෙනහිර හැරුණු විට සියලුම දේශපාලන මට්ටම්වල දී ඔවුහු පැහැදිලි ලෙසට කොන් කරනු ලැබූහ. කොළඹ වැනි ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයා වැඩි වශයෙන් ගොනුවී සිටින ප්‍රදේශවල දී පවා දේශපාලන මැතිවරණ තරග

තළු වීක දෙනා හේර පත්වුණේ කලාතුරකිනි. සිංහලයන් විසින් ආධිපත්‍යය දැරූ දේශපාලන පක්ෂ දෙක විසින් හෙතෙම (බොහෝ විට අවාසිදායක) දේශපාලන වැඩ සටහන්වලට ඔවුන් (ඉතා නිෂේධක අන්දමින්) මේ දක්වා ප්‍රතිචාරය දක්වා ඇත. ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා ඇත යැයි කියමින් වූ බවක් දක්නට ලැබුණු දුර්ලභ අවස්ථාවල දී චරා ඇතිකර ගන්නා ලද නිව්සමි, ඒවාට වසඟ වූ ආණ්ඩු විසින් එක්තෝ ඒවා තබා කරන ලදී, නොවිනේනම් උනන්දුවෙන් ක්‍රියාත්මක නොකරන ලදී. එලදායි අන්දමින් බලය බෙදා ගනිමින් සියලු මට්ටම්වල දී චාර්‍යකරණයට සම්බන්ධවීමට ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ රහතාවට අවශ්‍ය ය.

අනන්‍යතාවය, ස්වයං-නිර්ණය සහ රට සම්බන්ධ මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වාද විෂයයන්

ප්‍රසිද්ධ නොකළ ලියවිල්ලක ගොඩවූ භූගෝලික විසින් දක්වා ඇති පරිදි සිංහල ජාතිකවාදය අතිශයෙන් බිහිවී ඇති අතර, දෙමළ ජාතිකවාදය වර්තමානයෙන් බිහිවී ඇත. එහෙත් ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජාතිකවාදය මෑතකදී බිහි වීම නිසා එය අල්පකාලීන යයි අදහස් නොකෙරේ. ඉතිහාසය ආපසු හැරවීම නොහැක, නිදහසෙන් පසු ඇති වූ වේදනාකාරී සිද්ධි වැල මනාලිය නොහැකි අතර විවේචන කථාර්මයින් මතුපිට ඇති ජාතිකවාදය ආපසු හැරවීම නොහැක. මෙම ජාතිකවාදය, 1995 ජුලි සහ අගෝස්තු වලදී තිබූ සාකච්ඡාවලදී දෙමළ කණ්ඩායම් විසින් ඒකාබද්ධ ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලදී. “නිමිත්‍ර මුලධර්ම” අනුව අර්ථකථනය කර තිබේ. මෙම තත්ත්වය මතුවීමත් බලන විට වෙනත් වට පුදානමක් ලෙස පෙනී යාමට පුළුවන, එහෙත් නිව්සමි සහ ස්වයං-නිර්ණය යන සංකල්ප (විකික නොවූ විදු) එක්සත් ශ්‍රී ලංකාවක් සමඟ ගැලපෙයි. නිමිත්‍ර මුලධර්ම ඉදිරිපත් කරන විට සහ ඒවාට විවිධ අර්ථකථන දක්වති. එහෙත් එහි වටිනාකම එක්තෝ එය වෙනවිම මත පදනම් නොවූ ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ඒකාබද්ධ යැකපුමක් වීමත්, ඒ අනුව එය සාකච්ඡා ක්‍රියාවලියට සම්ප්‍රාප්ත වීමේ ස්ථානයක් ලෙස ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි වීමත් ය.

ඉකුත් දශක පහ තුළ ඇති වූ සිද්ධි අනුව බලන විට ස්වයං-නිර්ණයට අයිතිවාසිකම් දෙමළ ජාතිකවාදයේ අවශ්‍ය අංගයක් ලෙස මතුපිට තිබේ. වෙනවිමට සහයෝගය දක්වන බොහෝ අය සහ ඊට විරුද්ධ බොහෝ අය තුළ ඇති වැරදි

අවබෝධයක් වන්නේ ස්වයං-නිර්ණය පිළිබඳ අයිතිය වෙන්වයාම් පිළිබඳ අයිතිය සමඟ සම්බන්ධ කොට හඳුනා ගැනීමයි. එසේ නොව කර්නිස් Jr. (1994) පෙන්වා දෙන පරිදි ස්වයං-නිර්ණයේ විවිධ පැතිකඩවලට මේවා ඇතුළත් වේ:

.....

6. සහයෝගීයතා ඇතුළත ස්වාධීනතා ප්‍රදේශ ආකාරයට, හොමික වශයෙන් හෝ පොදු ජනවාර්ගික, ආගමික සහ භාෂාමය බැඳීම් සහිත කණ්ඩායම්වලට, වෙනවිමකට අඩු සීමිත ස්වාධීනතාවයක් සඳහා අයිතිය;

7. සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ නිවැසීමේ 27 වන ව්‍යවස්ථාවේ සහ ජාතික හෝ ජනවාර්ගික, ආගමික සහ භාෂාමය පූර්වකර කොටස්වලට අයත් පුද්ගලයන්ගේ අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධව ඡනා සභාවේ 1992 ප්‍රකාශනයේ පිළිගෙන ඇති පරිදි වඩා විශාල දේශපාලන පාලන අධිකාරයක් ඇතුළත සිටින පූර්වකර කොටස්වලට ඇති අයිතිවාසිකම්.

..... අන්තර්ජාතික නීතියට අනුව වෙනවිමට අයිතිය එක් විකල්පයක් පමණි. එම විකල්පය වුව ද ඒක පාර්ශ්විකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොපුරවන. කැනඩාවේ පාලන මණ්ඩලයේ ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් මෙම ප්‍රශ්නය (1998) ශ්‍රේණිගතකරණයට යොමු කළේය:

..... ක්වෙබෙක් රාජ්‍යයේ ජාතික සභාවට, ව්‍යවස්ථාපිතයට හෝ වර්ගව ක්වෙබෙක් කැනඩාවෙන් ඒක පාර්ශ්විකව වෙන්වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අයිතිය දෙන්නාවූ ස්වයං-නිර්ණ අයිතිවාසිකමක් අන්තර්ජාතික නීතිය අනුව තිබේද?...

ප්‍රතිචාර වශයෙන් කැනඩාවේ ශ්‍රේණිගතකරණය (1998) එහි අදහස් පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කළාය.

... 126 ජනතාවකගේ ස්වයං-නිර්ණ අයිතිවාසිකම් සාමාන්‍ය වශයෙන් අත්කර ගනු ලබන්නේ අභ්‍යන්තර ස්වයං-නිර්ණය එනම් පවතින්නාවූ රාජ්‍යය රාමුවක් තුළ ජනතාවකගේ දේශපාලන, ආර්ථික, සමාජ හා සංස්කෘතික සංවර්ධනය අත්කර ගැනීම මගින් බව පිළිගත් අන්තර්ජාතික නීතිය විසින් ස්ථාපිත කර තිබේ. ස්වයං-නිර්ණයක් සඳහා වන අයිතිවාසිකම (මේ අවස්ථාවේදී විය හැකි පරිදි ඒකපාර්ශ්විකව වෙන්වීමට අයිතිවාසිකමක්

ලබාගැනීමේ ස්වරූපය ගන්නා පුද්ගලයෙකුට (අයිතිවාසිකම්) ඇතිවන්නේ ඉතාමත් අන්තරායාලීන හා අවස්ථාවල පමණි, එයද ප්‍රවේශයෙන් නිශ්චය කරන ලද තත්ත්වයන් යටතේ වෙයි...

127. ස්වයං-නිර්ණය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික නීතිය පරිනාමය වී ඇත්තේ පවත්නා වූ රාජ්‍යවල භෞමික අඛණ්ඩතාවයට හරු කිරීමේ රාමුවක් තුළය.

130. කැනඩාව ඇතුළුව, දැනට පවතින්නාවූ රාජ්‍යවල භෞමික අඛණ්ඩතාවය පවත්වාගෙන යාම සහ සම්පූර්ණ ලෙස ස්වයං-නිර්ණය තත්ත්වය ලබාගැනීමට “ජනතාවතාව” ඇති අයිතිවාසිකම් අතර අවශ්‍යයෙන්ම නොගැලපීමක් නොමැත. සමානාත්මතාවය පවතින්නාවූ සහ වෙනස්කම්වලට භාජනය කිරීමේ නොමැත්තාවූ පදනමක් මත තම මුළු ජනතාවම තෝරාගත් රාජ්‍ය ප්‍රදේශය තුළ පදිංචි ජනතාව නියෝජනය කරන්නාවූ ආණ්ඩුවක් ඇති වීමෙන්ම තම අභ්‍යන්තර විධිවිධානවලදී ස්වයං-නිර්ණය පිළිබඳ මූලධර්මවලට හරු කරන්නාවූ රාජ්‍යයකට තම භෞමික අඛණ්ඩතාවය රැකගැනීමට අන්තර්ජාතික නීතිය යටතේ හිමිකම් තිබේ.

134..... , අභ්‍යන්තර වශයෙන් ස්වයං-නිර්ණයට ජනතාවකට ඇති අයිතිය තේරුමක් ඇති පරිදි පාරිථිවි කිරීමෙන් ඔවුන් අනුරාත් ලැබූ විට ස්වයං-නිර්ණය අයිතිය තුළින් ව්‍යාප්තවීමට වෙන්වීමේ අයිතිවාසිකම් ඇතිවීමට ඉඩ ඇතැයි විවාරකයන් ගණනාවක් විසින් තවදුරටත් සඳහන් කර තිබේ.. එවැනි වූ පූර්ණ අනුරාලීමක් නිසා වෙන්වීමේ අයිතිවාසිකමට හිමිකම් ඇතිවීමට ඉඩ ඇති බවට දක්වන තර්කයට වියනා ප්‍රකාශනය මගින් පිළිගැනීමක් ලබා දෙයි.

කැනේඩියානු ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය සහ මෙම විෂය සම්බන්ධයෙන් ලියා ඇති බොහෝ දේ (නිදසුනක් වශයෙන් ස්විනර් සහ ඇල්ස්ටන්, 2000) අභ්‍යන්තර සහ බාහිර වශයෙන් වන ස්වයං-නිර්ණය අතර පැහැදිලි වෙනසක් පෙන්වා දෙයි. අභ්‍යන්තර වශයෙන් ස්වයං-නිර්ණය සඳහා විධිමත් විධිවිධාන (නිදසුනක් වශයෙන් වෙනස්කම්වලට භාජනය නොකිරීම හා සම්බන්ධ සම්ප්‍රදායන්හි සම්ප්‍රදාය) තුළින් ව්‍යාප්තවීම ව වෙන්වීම සඳහා ඇති ඉඩකඩ ඉතා දුරස්ථ වනවා පමණක් නොව එවැනිකිසි පිහිටි පැහැදිලි නීතිවිරෝධී කරයි. එනම් අතට, හිමිකමක් ඇති අභ්‍යන්තර ස්වයං-නිර්ණය තුළින් වෙන්වියාමේ අයිතිවාසිකම නීත්‍යානුකූල පිළිවෙලට පවතින දේශපාලන ක්‍රියාකාරීත්වයේ දී වැඩි වැඩියෙන් ජනවාදීකරණය වීමට එයා හිමිකම

වුව ද නැගෙනහිර පළාත එහි පවත්නා අද්විතීය ඉතිහාසය, සංස්කෘතිය සහ තෙවැදූරුවම් වාර්ගික මිශ්‍රණය සමග ශ්‍රී ලංකාවේ සහජීවනය සඳහා වූ පාදර්ශකයක් වීමට ඉඩ තිබුණි. කලාප සහ ආණ්ඩු පිහිටුවීම පිණිස එක් එක් ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් අතින් කණ්ඩායම් හෝ කණ්ඩායම් දෙක සමග සන්ධාන ඇතිකර ගැනීම හැකි කොටා බැලීම හැකි උනන්දුවීමට ද එපරිදිම අනාගත පහසුතාව හානි සිදුවීම වැළැක්වීම පිණිස අනෙක් කණ්ඩායම් දෙකෙන් එකක් සමඟ අඩුබර ඇතිකර ගැනීමෙන් වැළැක්වීමට ද ඉඩ තිබුණි. අතින් අතට ජාතික දේශපාලන පක්ෂ ද නැගෙනහිර පළාත පිළිබඳ ඔවුන්ගේ වර්තමාන සහ අනාගත සම්බන්ධතා ගැන සිතා දිවයිනේ කිනම් ප්‍රදේශයක හෝ වර්ගවාදී දේශපාලන කටයුතුවල යෙදීමෙන් වැළකී සිටීමට ද උනන්දුවීමට ඉඩ තිබුණි. බේදජනය කිරීමෙන් වෙන්ව ගොස් වූ වර්ග ප්‍රවණතාවය සහ ජනවර්ග හුවමාරු කිරීම විසින් නැගෙනහිර ස්වයං-පාලනයක් සඳහා තිබූ අවස්ථාව වැඩි ගොස් එහි බිඳ වැටීම පිළිබඳ ඉඩකඩ වැඩිවී ඇති බවක් පෙනී යාමයි.

උඩරට දෙමළ ජනයා සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ, ඔවුන් විශාල වශයෙන් පදිංචිව සිටින ප්‍රදේශවල සමාන භාෂා අයිතිවාසිකම් නීත්‍යානුකූල වශයෙන් ඇති බව කීමට ඔවුන්ට පුළුවන. සමහර විට ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයා සහ ඉන්දියානු දෙමළ ප්‍රජාවන් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් එකට සම්බන්ධවීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථා නිසා (උතුරු නැගෙනහිර හෝ කොළඹ පදිංචි උඩරට දෙමළ පිරිස් සම්බන්ධයෙන් දැනටමත් පාරමිත වී ඇතැයි සිතිය හැකි ඉඩ ප්‍රස්ථාවක්) තමන් දෙමළ බහුතර ප්‍රදේශයක පදිංචිව කැමති නම් තමන්ට යා හැකි වන්නාවූ ද තමන්ගේ භාෂාව, ආගම, සංස්කෘතිය සහ වෙනත් අවශ්‍යතා පුරප්පායා කිරීමට බලාපොරොත්තු විය හැකි වන්නාවූ ද කලාප, සහ ආණ්ඩුව වශයෙන් ඔවුන් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් උතුරු නැගෙනහිර තමන්ට යාමට හැකි කලාපය ලෙස දකිනට පුළුවන. උතුරු නැගෙනහිරට පරිහානිකර පදිංචිව සිටින ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයා දැනටමත් දකින්නේ, ඇති කිරීමට සහ කලාපය සහ කලාප ආණ්ඩුව මෙම පිහිටිමාන ඇතිව පිහිටුවීමට ඉඩ ඇති ලෙසයි.

සංගීත ආණ්ඩු සංකල්පයට මූලික කාරණය වන්නේ සමූහයට එක්වන්නාවූ කිසිදු ඒකකයක් තනි එකක් නොවන බවයි. එනම් ඕනෑම ඒකකයකට නිදහසේ ප්‍රවේශවීමට සියලු පුරවැසියන්ට හැකි බවයි. යම් කලාපයක ජනවාර්ගික සංකලනය වෙනස්කිරීමට සැලසුම් කළ රාජ්‍ය අනුග්‍රාහක ජනපද

පිහිටුවීමේ ක්‍රමවලට නිත්‍යානුකූලව විරෝධය දැක්වීමේ හේතු නිශ්චිතව හැඟි නමුදු ජනාවාහිකව අන් අය බැහැර කරන්නාවූ කලාප ඒකාබද්ධ කිරීම ප්‍රායෝගික නොවේ. මේ යථාර්ථය ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනතාව විසින් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් සියලු කලාප සම්බන්ධයෙන් වෙනත් සියලු ප්‍රජාවන් විසින් ද පිළිගත යුතුය. සිංහල, දෙමළ සහ මුස්ලිම්වරුන් පිළිබඳව බොහෝ සේ ජනාවාහික ඉද්ධ කිරීම් සිදුවී තිබේ; මේ කාරණයෙහි ලා, සක්‍රීය ප්‍රති ක්‍රියා අවශ්‍යය. පරිපාලනය ඒකීය හෝ සංකීය හෝ වේවා සම්පත් දිවයින සියලුම පුරවැසියන්ට සමසේ අයිතිය. දෙමළ බහුතරයක් සහිත ස්වයං පාලන කලාපයක් පිහිටුවීම නිසා වෙනත්මක් සිදු වෙතැයි ද එම ප්‍රදේශයේ පදිංචි සිංහලයන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව ද සිංහල ජනයා තුළ බිය සංකා ඇතිවීමට ඉඩ තිබේ. දැනටමත් පෙන්වා දී ඇති පරිදි, සංකීය රාජ්‍ය සංකල්පය සහ කලාපයේ වෙනත් රටවල එය ක්‍රියාත්මක කර ඇති ආකාරය මගින් පෙන්නුම් කරන්නේ සංකීය ක්‍රමය තුළින් ජනාවාහික ගැටුම (ඇතැම් විට ඉවත් කරනු නොලැබූවා වුව ද) අඩුවනු ඇති බවයි. වෙනත්ම සම්බන්ධයෙන් ද වෙනත් තැන්වල අන්දැකීම පෙන්නුම් කරන්නේ අවිරෝධනය සහ අධික ලෙස මධ්‍යගත කිරීම (බැංගලාදේශය හා පකිස්තානය අතර සිදුවූ පරිදි) පවතින තැන්වල වෙන්වීමට ඇති ඉඩකඩ (ස්විට්සර්ලන්තයේ සහ එක්සත් රාජධානියේ පරිදි) පිමධ්‍යගත කාරණය කැමැත්තෙන් පිළිගෙන ඇති අවස්ථාවලට වඩා ප්‍රබල බවයි. කැනඩාව සහ ඉන්දියාව සහ දෙවැනි සංකීය ව්‍යවස්ථා නොවී නම් ඊවා මීට බොහෝ කාලයකට පෙර කැඩී යාමට ඉඩ තිබුන බවත් බැංගලා දේශය, ඊරානියාව සහ බොස්නියාව තුළ සමානත්වය සහ අත්‍යන්තර ස්වයං-නිර්ණ අයිතිය ගුණිති වින්දේ නම් ඊවා වෙන්වීම සිදුනොවන්නට ඉඩ තිබුනේ යයි ද කරක කළ හැක. කෙසේ වෙතත්, වෙන්වීම පිළිබඳව සහ තමිල් නාඩුව සමග සම්බන්ධකම් ඇති කර ගැනීම පිළිබඳව සිංහල ජනයා තුළ පවත්නා බිය සැක දුරු කිරීම වේගගාමීය නිදර්ශණ ප්‍රමාණවත් නොවිය හැක. එබැවින් මේවා ගැන සලකා බලා අවශ්‍ය පුරප්පිත භාවයන් සකස්කළ යුතුය. අනිත් අතට, කලාප පාණ්ඩු විප්ලවවා හැර සෘජු මධ්‍යම පාලනය ඇති කිරීමට මධ්‍යම පාණ්ඩුවට අවහිරයකින් තොරව බලය ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් සුළුතර කොටස් තුළ පවතින බිය සැක ගැන ද සලකා බලා කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වෙයි.

“අධික ප්‍රමාණයේ බලය බෙදාහැරීමත් හෝ සංකීය ක්‍රමයක් ඇති කිරීමත්ගැන 1938 දී ලෙනාඩ් වුල්ෆ් කරක කළේය. ලෙනාඩ් වුල්ෆ් දුරදර්ශී භාවය තිබූ නමුදු, සමානත්වය, ජනාවාහික බහුවිධතාවය සහ බලය

බෙදාහැනීම මත පදනම් වූ බහුවාර්ගික සමාජයක් සඳහා ව්‍යවස්ථාමය අභිප්‍රායම් දැමීමට ශ්‍රී ලංකාව අපොහොසත්වීම තුළින් ජනවාර්ගික හැටුම් වර්ධනය වී තිබේ.” (කිරුට්ටේ, 1997:33) ඕනෑම රාජ්‍යයකට පැවැත්මක් ඇතිවීමට නම් ඊට නීත්‍යානුකූල නාවයක් පවතින බව එහි ජනතාවගේ සියලු ප්‍රධාන කොටස්වලට පෙනී යා යුතුය. මෙය හැකි වන්නේ එවැනි සෑම කොටසකටම ආණ්ඩුව පිහිටුවීමේදී සහ රාජ්‍ය පාලනයේ සෑම මට්ටමක දී හඬක් නැගීමට හැකි නම් පමණි. ආණ්ඩුව පිහිටුවීමේදී හා රාජ්‍ය පරිපාලනයේදී මධ්‍යම මට්ටම තුළ සුරතල පුරාවක් විසින් විශාල හඬක් නැගීම සහතික කිරීම අසීරු විය හැක. එහෙත් පළාත් මට්ටමට ප්‍රමාණවත් ලෙස බලපාලන විමර්ශනය කිරීම තුළින් ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජනතාවන්ට මේ දක්වා අක්ති විද නොමැති අභ්‍යන්තර ස්වයං නිර්ණය අයිතිය අක්ති විදීමට ඉඩකඩ සැලසිය හැක.

භෞමිකව අභ්‍යන්තර ස්වයං නිර්ණය කරා ගමන් කිරීම

දැන් ඉන්දියාව, පකිස්තානය සහ බංග්ලාදේශය වශයෙන් ඇති ප්‍රදේශ බොහොමයක් ගත වර්ෂයකට අධික කාලයක් තුළ නිතර ඇතිවන ජනවාර්ගික, ආගමික හා කුල හැටුම් නිසා ව්‍යසනයට පත්ව ඇත. සංසාධනාත්මකව බලන කළ 1915 ඇති වූ මුස්ලිම් විරෝධී කෝලාහල පිළිබඳ කෙටි කාල පිඨාව හැරුණු විට, ශ්‍රී ලංකාවේ අපි පහසු ගණන් වන තෙක් එම ප්‍රදේශවල පැවති ප්‍රමාණයේ කෝ අධික තත්ත්වයේ හැටුම්වලට මුණ දී තිබුණේ නැත. 1956 සහ 1958 දෙමළ-විරෝධී ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා දරුණු කම්පනයක් ඇති කළ අතර 1977, 1979 සහ 1981 පැවති එවැනි ක්‍රියා 1983 කාන්තවලට සහ ඊ සමග ඇතිවූ සිවිල් යුද්ධයට මත පැදුවේය.

සම් සුළු අඩුවැඩිවීම් හැරුණු විට අඩු තරමින් පසුගිය දශක හය තුළත් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනවාර්ගික අන්තර්සම්බන්ධතාවල සමස්ත නැමුරුව නිෂේධන තත්ත්වයේ පැවත ඇත. ජීවේෂයෙන්ම, දශක පහකට පෙරාතු කාලය තෙක් ඊසිය ශ්‍රී ලංකාවක් සමග සතුටින් සිටි ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයා ස්වයං පාලන උතුරු කැනෙතනිට ප්‍රදේශයක් හරහා එක වරම අභ්‍යන්තර ස්වයං-පාලනය ඉල්ලූ හ. තවත් දශක දෙකක් තිස්සේ ඔවුහු වෙන්වීමට ඉතා දැඩි ලෙස හා නිශ්ශරණයෙන්ම විරුද්ධ වූහ. එතෙක් හැත්තෑ ගණන්වල දී බාහිර ස්වයං-

නිර්ණය (වෙනවීම) සඳහා වූ දැඩි ඉල්ලීමක් මිතුරිය. දශක දෙකක පමණ කාලයක සිවිල් යුද්ධයකට පසුව, දශක පහකට පෙරාතුව ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ නායකත්වය විසින් යෝජනා කොට එවකට සිංහල නායකත්වයේ සියලු උංශ විසින් ඉතා දැඩි ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද උභයන්තර ස්වයං නිර්ණය පදනමට රාහිත විසඳුමක් ඇති විය හැකි බව පෙනෙන්නට තිබේ.

පසුගිය දශක හය තුළ ඇති වූ හැටුම් පමණක් සලකා අභ්‍යන්තර ස්වයං නිර්ණය මත පදනම් වූ වියදුමක අවශ්‍යතාවය ඇති වී තිබේ ද යන සහ එවැනි පරිසරයක් නොවැලැක්විය හැකිව තිබුණේ ද යන ප්‍රශ්නය පැන නැගී. දේශපාලන සංවිධානයේ සහ රාජ්‍ය පාලනයේ ජනවාර්ගික භාවය ඉස්මතු වීම විශ්වීය වශයෙන් කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩිවීමත් එය ලොව පුරා හැටුම්වල නිමිත්තක් වීමත් දෙය බලන විට, ශ්‍රී ලාංකික තත්ත්වය පිළිබඳව පෙනී යන්නේ උභයන්තර වශයෙන් ස්වයං නිර්ණයට ඉඩ නොයලයන නීතී ක්‍රමයක් වුව ද පැවතීමට ඉඩකඩ නොතිබුන බවයි. හොමික ස්වයං නිර්ණය සහ හොමික නොවන ස්වයං - නිර්ණය යන දෙක අතර පෝරා ගැනීම පිළිබඳ අවික් ප්‍රශ්නයක් එවිට මතු වෙයි. එනම් පාෂා සංවේදී හොමික ස්වයං පාලනය (නිදසුනක් වශයෙන් කැනඩාවේ සහ ඉන්දියාවේ පරිදි) සහ දේශපාලන ක්‍රියාවලිය තුළ සහ රාජ්‍ය පාලනය තුළ හොමික නොවන්නාවූ ජනවාර්ගික නියෝජනයක් (නිදසුනක් වශයෙන් මලයාසියාවේ පරිදි) වශයෙනි.

භූමිය මත පදනම් වන්නාවූ උභයන්තර ස්වයං නිර්ණය තුළින් රාජ්‍ය පාලනය ජෙහික නොවීමට ඉඩ තිබෙන බව අවබෝධකර ගැනීම මෙහිදී අදාළ වේ. පරිපාලනය පිළිබඳ කාපාට් කැරුණු විට එක් ස්වයං පාලන ඒකකයක තිබී යන දේශපාලන ක්‍රියාදාමය අතින් ඒවායේ තත්ත්වයන්ට එවා වෙනස්වීමට අවශ්‍ය නැති අතර අයිතිවාසිකම් සහ අවස්ථාවන් ද ජනවාර්ගිකත්වය අනුව නිර්වචනය කිරීමට අවශ්‍ය නැත. එවැනි තත්ත්වයක් තුළ ජනවාර්ගික හැඟීම් පිළිබඳ ක්‍රමික අඩුවීමක් සිදුවීම නොවැලැක්විය හැකි දෙයක් නොවුව ද එවැනි අඩුවීමට ඉඩ තිබේ. අතින් අතට ස්වයං නිර්ණය භූමිය මත පදනම්ව නැත්නම් තිබී යන රෙගුලාසි තුළ, ආයතන තුළ සහ දේශපාලන ක්‍රම තුළ ජනවාර්ගික හැඟීම් පැවතීම සහතික කරමින් ඒවා තුළ පැහැදිලි ලෙස ජනවාර්ගිකත්වය පිළිබිඹු කළ යුතු වේ. මැලේසියාවේ තත්ත්වය එසේ ය. එහි දේශපාලන සංවිධානය ජනවාර්ගික භාවය මත පදනම්වී තිබෙන අතර,

බලයේ තීව්‍රතා පක්ෂය සහ විපක්ෂය සහ දෙකම අන්තර්-වාර්ගික සහායයන්ය. ඔබ්බෙන් ප්‍රතිපත්ති මගින් අධිනිවාසිකයන් සහ අවස්ථා රනවාර්ගික තත්ත්වයන් අනුව තීරණය කරනු ලබයි. ඉන්දියාව තුළ ප්‍රාන්ත රාජ්‍යයන්හි භාෂාමය ප්‍රතිසංවිධානය මගින් භාෂාමය ජාතිකත්වය කොතෝ යේ නිෂ්ක්‍රීයකර ඇති අතර සංගමයේ ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය ව්‍යවස්ථාදායක යන්ත්‍රික නියමිත කුල සහ ගෝත්‍ර නියෝජනයට සහ රාජ්‍ය සේවාවලට හා අධ්‍යාපනික ආයතනවලට බඳවා ගැනීම සඳහා යොදා ඇති විශේෂ විධිවිධාන නිසා කුල සහ ගෝත්‍ර හැකිම දිගටම පවතී. මේ අනුව ස්වයං පාලනයට හුදු පරම් විශාල වූ ප්‍රදේශවල ඉන්දියාවේ ප්‍රධාන භාෂාමය කණ්ඩායම් ස්වායත්තත්වය භාෂාමය ජාතිකත්වය සමනය කිරීමට උපකාරී වී ඇති අතර, ඒ හා සසඳන විට දළින්වරුන් (කුලකීනයන්) සහ ගෝත්‍රික ප්‍රජාවන් ස්වයං පාලනය පිණිස කුඩා වැඩි හැන්වල විධිමත් කිරීම නිසා වෙනිතානික විධිවිධාන නොව ව්‍යවස්ථාදායකවල, රාජ්‍ය සේවාවල සහ අධ්‍යාපනික ආයතනවල ඔවුන්ට නියමිත නියෝජනයක් සැලසීමට නිශ්චිත කුල සහ ගෝත්‍රික පංති සැලසීම අවශ්‍ය වී තිබේ.

මේ අනුසාරයෙන් බලන විට දෙමළ ස්වායත්තත්වය (හෙවත් දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජනයා) උතුරේ සහ නැගෙනහිර රාශියෙන් වාසය කිරීම වාසිදායක තත්ත්වයකි; මක් නිසාද යත් ගොමික පදනමක් මත වෙනික වශයෙන් බලය බෙදාහැරීමක් තුළින් අභ්‍යන්තර ස්වයං නිර්ණයකට එය ඉඩ සලසන හෙයිනි. විකල්පයක් වන්නට තිබුණේ මැලේසියාවේ පරිදි උච්චවූ ජනවාර්ගික හැඟීම දිගටම පැවැත්ම සහතික කරමින් ජනවාර්ගිකත්වය පදනමෙන් විශේෂ විධිවිධාන සැලසීමයි. ස්වයං පාලන ප්‍රදේශ ජන-ජනවාර්ගික විය යුතු යයි යෝජනා නොකෙරේ-එය සාධනාත්මක ව්‍යයනයක් වනවා ඇත, හෝ අතීතයේ සිට වූ ජනවාර්ගික ඉදිරි කිරීම් නිවර්තී නොකළ යුතු යයි ද අදහස් නොකෙරේ. ඇත්ත වශයෙන්ම (උතුරු නැගෙනහිර ඇතුළුව) සියලුම ස්වයං පාලන කලාප ජනවාර්ගික වශයෙන් විවිධවීම ප්‍රාර්ථනා කරනු ලබයි.

ගොමික අභ්‍යන්තරයක් ස්වයං-නිර්ණය කළ යුතු සහ නොවැළැක්විය හැකි නම් එය නිදහස ලබන අවස්ථාවේ දී හෝ ඊට පෙරාතුව හෝ ස්ථාපිත නොකළේ මන්ද? පැහැදිලිවම දුර්දර්ශී භාවයක් නැතිකම පැවතුනි; එමෙන්ම අන්තර්-වාර්ගික සාකච්ඡා නැතිකම ද තිබිණ. එය අපේ දේශපාලන සංස්කෘතියේ අවාසනාවන්ත අංගයක් විය. විසි

ගණන්වල දී සහ නිස් ගණන්වලදී උඩරට සිංහල ජනයා ඊටැති භෞමික අත්‍යන්තරික ස්වයං-නිර්ණා ක්‍රමයක් ගැන සඳහන් කර ඇත; එහෙත් එම ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ උඩරට නිකායවාදී අනුදේශවලට අනුව එන අතර ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයා ඇතුළු අනිකුත් ප්‍රජා කොට්ඨාස විසින් ඊටාට විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කර ඇත. නැවතත් පහස් ගණන්වල සහ හැට ගණන්වල භෞමික අත්‍යන්තර ස්වයං-නිර්ණය ඉදිරිපත් කිරීමට ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනයා යොමු කරනු ලැබූ විට ඔවුන් ද සිය ඉල්ලීම් ගොනු කොට තිබුණේ නිසායවාදී අනුදේශ තුළය. ඊට අතින් අයත්, විශේෂයෙන්ම සිංහල ජනයාගේ, විරෝධය මතුවිය. මාක්ස්වාදී විප්ලවය අනුව හතළිය ගණන්වල ස්ත්‍රී ප්‍රමාණයක භෞමික ස්වයං පාලන ක්‍රමයක් යෝජනා කර තිබූ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට පවා ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ පෙඩරල්වාදීන් සමඟ එකඟවීමට නොහැකි විය. ඊසිය පාලන ක්‍රමයක් වෙනුවට වෙනිකා විකල්පයක් වශයෙන් සංස්ථිත ක්‍රමය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා බහු-චාර්ගික සභායක් ඇතිකිරීමට තිබූ අරස්ථාප මත තැරී ගියේය. සිදු වූ පරිද්දෙන්, ශ්‍රී ලංකාව එකට තබා ගැනීම සඳහා ව්‍යවස්ථාමය විධිවිධානවල අවශ්‍ය අංගයක් ලෙස කලාප ස්වයං පාලනය පිළිගැනීමට අප මෙහෙය වූ දහස පහකට වැඩි කාලයක් තුළ පැතිරී ගිය දේශපාලන ගැටුම් සහ දහස දෙකකට ආසන්න කාලයක සිවිල් යුද්ධයක් සහිත අරමුණක් නැති දීර්ඝ ගමනක් ගොස් ඇත. 2002 දී හොඳ ප්‍රගතියක් ඇතිවිය. සාකච්ඡා පවත්වා ගෙන යයි, එහෙත් සාමය තවමත් පුරුස්සීමේ වී නොමැත. ඉදිරියේ එළඹෙන දශකවලදී පවුරටත් ගැටුම් ගැන ක්‍රියා කිරීම සඳහා සියලුම මට්ටම්වල අන්තර්-චාර්ගික සාකච්ඡා සහ සහයෝගිතාව අවශ්‍ය වේ.

සියලු දෙනාම සඳහා මානව අයිතිවාසිකම්

මතුපිටින් බලන විට ශ්‍රී ලංකාවේ ජනචාර්ගික ගැටුම සිංහල බහුතරය සහ පුළුල් කොටස්, විශේෂයෙන් දෙමළ ජනයා, සමඟ පවතින්නක් බවත් සිංහල කථා කරන බහුතරය සහ දෙමළ කථා කරන පුළුල්තරය අතර පවතින භාෂාමය හේදයක් බවත් පෙනී යාමට පුළුවන. එහෙත් පිංතූරය මීට වඩා සංකීර්ණ වේ. ආගමික වෙතය සිංහල සහ දෙමළ කථාකරන භාෂාමය ජන වර්ග හරහා ද දිවෙයි. කුලය මත වෙනස්කම් ද ව්‍යේෂය. මේ සියල්ල අතිබවා පංති පිළිබඳ වෙනස්කම්, එක් අතකින් ජන චාර්ගික නාචය, භාෂාව, ආගම්, කුලය ආදිය පදනම් කරගත් කණ්ඩායම් අත්‍යන්තර වශයෙන් වෙන්කරන අතර අනික් අතට සියලු පංති හරහා දිවෙන සම්බන්ධතා වර්ධනය කරයි.

පරිදි, සුම්මෙන් පළාත්, දිස්ත්‍රික්ක, ප්‍රදේශ සහ නගර සහ ගම් දක්වා වෙන් කළොත් හෝ පළාතෙන් පළාතට, දිස්ත්‍රික්කයෙන් දිස්ත්‍රික්කයට ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට, ශාඛයෙන් කොටසට හා ගමෙන් ගමට තීරණ ලෙස අපේ අවධානය යොමු කළොත් අපේ සාමාජික, ආගමික සහ සංස්කෘතික උරුමය පිළිබඳ විවිධ වූ සංවිධාන අපට හමුවෙයි.

උතුරු නැගෙනහිර තුළ වැඩි කොටසක සහ වෙනත් ප්‍රදේශ සමහරෙක සිංහලයන් සහ බෞද්ධයන් සිටින්නේ සුළුතර කොටස් වශයෙනි. අතින් පළාත්වල ඔවුහු බහුතරය වෙති. එහෙත් එම පළාත්වල පවා ගණනින් ඔවුන් අතිබහුතර ප්‍රදේශ පවතී. අතින් අපට උතුරු නැගෙනහිර සිංහල ජනයා සහ බෞද්ධ ජනයා බහුතරයක් ලෙස සිටින ප්‍රදේශ කිහිපයක්ම තිබේ. දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජනයා සම්බන්ධයෙන් ද එසේමය. ප්‍රධාන ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් සෑම එකක්ම ප්‍රදේශ කිහිපයකට බහුතරය වන අතර වෙනත් ප්‍රදේශවල සුළුතරය වෙයි. ගැටුම් මගනැරීමට හෝ සීමාකිරීමට හැකි වුවොත්, ඊස්තීම්, අවබෝධය, සහ මිත්‍රශීලී අත්තර වාර්ගික සම්බන්ධතා පැවැත්වීමට මේ ගත්ත්වය උපකාරී විය හැක. එක් ජනවාර්ගික කණ්ඩායමක අය තවත් දිවයිනේ තැනක ආපදාවලට ගොදුරු විය හැකි සුළුතර කොටසක් බව දැන ගැනීමෙන් ජනවාර්ගික කණ්ඩායම්වල විසින් බහුතරවාදී බලය පාඩවීම් කිරීම මැඩලීමට උදව්විය හැක. අතින් අපට එක් ප්‍රදේශයක ප්‍රවණතා අන්තර්-වාර්ගික ගැටුමක් තවත් ප්‍රදේශයක එකට එක කිරීමේ ගත්ත්වයක් ඇති කිරීමට පුළුවන.

සුළුතර කොටස්වල අත්දැකීම් ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට ද කාලයෙන් කාලයට ද වෙනස් වෙයි. සුළුතර කොටස් තුළ පවතින සම්පත් සිංහල, ඔවුන් මූලිකයා හැකි අගනින් නොමැති වුව ද ඔවුන් මූලිකයා වෙනස්කම්වලට භාජනය කිරීම නිශ්චය අගනින් හෝ වෙනස්කම් නොමැතිව වුව ද ඔවුන් දෙසිට හැකි ආර්ථිකයක තත්ත්වයන් සම්බන්ධ ලැයිස්තුගත කිරීම ප්‍රයෝජනවත් විය හැක.

භාරීර්ක අනුරක්ෂාව සහ පහත් කොට සැලකීම

අතිශයින්ම කම්පනයට පත්කරන බිය වූ කළු භාරීර්ක වශයෙන් පවතින අනුරක්ෂාවයි. 1915 පැවති මුස්ලිම් විරෝධී කැරලිවලට පසුව දශක හතරකට වැඩි කාලයක් ජාතික වශයෙන් ජනවාර්ගික භාරයට සම්බන්ධ

කැපී පෙනෙන ප්‍රවණතාවක් ත්‍රි ලංකාව කැපී පෙනෙන අත්දැකීම් නිදහසට සීමිතය. උච්චතාවකට මෙන් මෙම වාර්තාව (නාථ මුඩ්ලෝර් සහයෝගයේ යෙදුන දෙමළ ජනතාව සහරා දීමෙන් පාර්ශ්ව කොට) 1956 දී ද, වසාත් වැඩි ප්‍රමාණයකින් සහ බොහෝ ස්ථානවල ද 1958 දී ද තබන ලදී. දහස දෙසක පමණ නිකඩ කාල පරිච්ඡේදයකින් පසුව ජනවාර්ගික ප්‍රවණතාවක් ත්‍රි 1977 දී නැවතත් ඇති වී 1983 ජන සංඛ්‍යාදයෙන් උච්චස්ථානයකට පැමිණ ඉන්පසු වීරින් වීරි දිනවම් පැවතුනි. අවස්ථා කිහිපකදීම (නිදහසත් වශයෙන් දෙමළ ජනතාව වරෙහිට යොමු කළ 1983 ජන සංඛ්‍යාද) ප්‍රවණතාවකට සමග ජන වාර්ගික ශුද්ධකිරීම සිදු කරන ලද්දේ ප්‍රවණතාවයක් ඇති කරන බවට පරිපාලන කිරීම තුළිනි. සන්නද්ධ සේනා සටන්කාමී සිංහල, දෙමළ සහ මුස්ලිම් කණ්ඩායම් ජනවාර්ගික ශුද්ධකිරීමට ලක්වෙයි ඇත. විශේෂයෙන්ම නැගෙනහිර වසේ සිදුවිය. ඊට හොඳටු අයට සිංහල, දෙළ සහ මුස්ලිම් ජනයා දහස් ගණනක් වුන. 2002 වර්ෂය තුළ ජාතික වශයෙන් ප්‍රවණතාවයේ ප්‍රමාණය අඩුවී ඇත. එහෙත් ඇතැම් ප්‍රදේශවල, විශේෂයෙන්ම නැගෙනහිර ආනන්ධ වැටීම් නිසැක අතර වරින් වර එය ප්‍රවණතාවය වශයෙන් මතුවෙයි.

වාර්ගික වශයෙන් වෙනස්කමකට භාජනය කිරීමත් වත්කානු සහ පහත් කොට සැලකීමත් වත්කානු කාරණයක් නම් කොළඹ සහ වෙනත් ප්‍රදේශවල වෙසෙන දෙමළ ජනතාව සිය පදිංචි ස්ථාන පොලිසිවල ලියාපදිංචි කිරීම සහ ආවකාලික පදිංචිය සහ එක් රැස්කම් වෙන් කරන ගත කරන්නේ නම් එම ස්ථානය පවා නැවත ලියාපදිංචි කිරීමට අවශ්‍ය බවට නියම කිරීමයි. මෙය තුළින් දැඩි අමනාපකමත් වර්ධනය වූ අතර අනාරක්ෂක භාවය පිළිබඳ හැකිම ද පනින විය. පරීක්ෂණ පැවැත්වීම මුඛාවෙන් රැ බෝ වූ පසු දෙමළ හෙවල්වලට යැමි පිණිස ඊවා ඉලක්ක කර ගැනීම සඳහාත්මාර්ග බාධකවලදී කරදර කිරීම සඳහාත් තොරතුරු ලබාගැනීමට මෙම ලියාපදිංචි කිරීම මගින් පොලිසියට හැකි විය. උතුරු නැගෙනහිරට පිටත මෙම භාවිත අවසානයකට පැමිණ ඇති බව පෙනී යාම සතුටට කරුණකි, එහෙත් උතුරු නැගෙනහිර බොහෝ ප්‍රදේශවල මෙම ප්‍රශ්නය පවතී. ආරක්ෂක හමුදා සහ ඊට සම්බන්ධ කණ්ඩායම් මගින් ද වල්විට්ටය සහ ඊට සම්බන්ධ කණ්ඩායම් මගින් ද සිදු කෙරෙන නිරන්තර කිරීමි පිළිබඳව සිංහල, දෙමළ සහ මුස්ලිම් වැසියෝ පැමිණිලි කරති. පරීක්ෂණ පැවැත්වෙන තැන්වලදී සිදුවන ශාරීරික අනාරක්ෂක භාවය සහ නිරන්තර හැරුණු විට බොහෝ ප්‍රදේශ ජනවාර්ගික වශයෙන් ශුද්ධකොට පවතී. ජනවාර්ගික වෙන්කිරීම සාමය සහ ආරක්ෂාව

සඳහා කෙරෙන්නක් බව කීමට හැකි වුව ද, ඇත්ත වශයෙන්ම ජනවර්ග වෙන් කොට තැබීම මගින් අගති බිහි කරන අතර ජනවාර්ගික භූද්‍රවකීර්ණ නිසා අභිවර්ධයෙන්ම එදිරිවාදිකම් සහ අපිනාපකම් ඇති වෙයි. තම පවත්නා සාමයක් හා ආරක්ෂාව සඳහා වෙන්කර තැබීම කිසිදාය පදනමක් වන්නේ නැත.

භාෂාව උඩ වෙනස්කම්වලට භාජනයකිරීම සහ ආන්තිකරණය

රාජ්‍ය භාෂාව (භාෂා) පිළිබඳ කාරණය මත 50 ගණන්වල දී ප්‍රධාන වෙනස්කම් දිව්‍ය කාලීන සහ තවමත් නොවිසදී පවතින අර්බුදයක් ඇති විය. මෙය වූ කලී මලෙයිනා දෙමළ ජනතාගේ පුරවැසි භාවය සහ ජන්ද අයිතිය නැතිවීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දේශපාලන සංකලනයේ ඇති වූ වෙනස්වීමේ තර්කානුසාරී ප්‍රතිඵලයයි. දෙමළ භාෂාව ද රාජ්‍ය භාෂාවක් වශයෙන් පිළිගැනීම නිසා නීත්‍යානුකූලව මෙම අර්බුදය ද පහව නොය් ඇත. එහෙත් යථාර්ථය වන්නේ ඇතැම් අංශ අතින් කිසිදාය විමුණාවත් වඩා තරම අතට හැර තිබීමයි. රාජ්‍ය සේවයට බඳවා ගන්නා දෙමළ කටා කරන්නන්ගේ අනුපාතය දශක කාලයක් තිස්සේ සහත වැටෙමින් ඇත. ඔවුන් දැන් සිටින්නේ මුළු සංඛ්‍යාවෙන් 5% වඩා අඩු ප්‍රමාණයකි. වැඩි දෙනා උතුර නැගෙනහිර සේවය කරති. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් උතුර නැගෙනහිර දෙමළ කටාකරන මිනිස්සු සේවය කිරීමේ පිණිස ඇති හැකියාව අල්පවී හෝ නැතිවී තිබේ. අතින් අතට උතුරු නැගෙනහිරට යවා ඇති සිංහල කටා කරන රාජ්‍ය සේවකයන්ගේ ප්‍රමාණය පහත වැටී තිබේ. දිවයිනේ මිනැම් ප්‍රදේශයක වාගේ රජයේ කාර්යාලයකට හෝ බස් නැවතුම් පලකට ගියොත් මෙම ප්‍රශ්නයේ තරම හෙළිවේ. මිශ්‍ර ජනතාවක් සිටින බොහෝ ප්‍රදේශවල පවා රටේ නීතිරීතිවලට හා ආණ්ඩුවේ භාෂා ප්‍රතිපත්තියට පටහැනි ලෙස බොහෝ කාර්යාල ඇත්ත වශයෙන්ම පවත්වාගෙන යන්නේ එක් භාෂාවකින් පමණි. භාෂාත්‍රයෙන් පැවැත්වෙන්නේ ඉතා සුළු ප්‍රමාණයකි. ප්‍රධාන භාෂාව කටානොකරන අයට මෙම කාර්යාලවල සේවා සක්‍රීය ලෙස අහිමි කෙරේ. නම් සහ නාම ප්‍රචාර පවා භාෂා තුනෙන්ම නොවිස දැක, එසේ නැත්නම් රාජ්‍ය භාෂාවලින් එකක් හෝ අනික නොතිබිය හැක. සමස්තයක් වශයෙන් මේ අනුව උතුර නැගෙනහිර ප්‍රදේශයේ සිංහල කටාකරන්නන් අවසිදායක තත්ත්වයක සිටින අතර, දෙමළ කටා කරන විශාල ජන කොටස් සිටින අතිකුත් පළාත්වල, කොළඹ මෙන්ම අතිකුත් ප්‍රධාන නගර සහ දිස්ත්‍රික්කවල ද, දෙමළ කටාකරන්නෝ අවසිදායක තත්ත්වයක පසුවෙති.

හාමා පරිවර්තනයක් සුළු ප්‍රමාණයක් සහ හානි ප්‍රවීණතාවය ලබාගැනීමට මද වශයෙන් ලබා දී ඇති දිරි ගැන්වීම මගින් මේ ප්‍රශ්නය ජය ගැනීමට තර ඇති මන්දගාමී උත්සාහයන් බෙහෙවින් අප්‍රමාණවත් බව ඔප්පු වී තිබේ. මේ ප්‍රශ්නය රිස්සීමට හැකි ප්‍රමාණයටත් සමනය කිරීමට වර්ෂ කිහිපයකටත් බැරවා ගැනීම සහ ඒ ඒ තැන්වලට පත්කර යැවීම සම්බන්ධයෙන් හදිසි සහ මුළුක වෙනස්කම් අවශ්‍ය වෙයි. දීර්ඝ කාලීනව පාසැල් අධ්‍යාපනය සහ රාජ්‍ය සේවයට ඇතුළත්වීමේ සුදුසුකම් පිළිබඳ අතිරේක සංශෝධන අවශ්‍ය වේ. රාජ්‍ය සේවයට ඇතුළත්වීමට පෙර පාසැල් මට්ටමේදී ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ලබාගැනීමට පහසුකම් හා දිරිගැන්වීම් ඇතිකිරීම අවශ්‍යය. දැනට දිවයිනේ සෑම කොටසකම ඇති සියලුම කාර්යාලවල අඩුම මට්ටමක හෝ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා හැකියාව ඇතිකිරීමට වගාම් විධිවිධාන යෙදිය යුතු අතර අඩුතරමින් මිශ්‍ර ජනතාවන් සිටින ප්‍රදේශවලටත් වර්ෂ කාර්යාල සමය සමත් කළමි නිසාපකිත් සම සම්ප්‍රදාය තර ගැනීමට මහජනතාව පුරුණ පහසුකම් ප්‍රගාම ආකාරයට ඇතිකිරීමට අවධිගත වැඩ සටහනක් දියත් කළ යුතුය.

ජන වාර්ගික විවිධත්වය

ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම කොටසකම ප්‍රධාන ජනවාර්ගික ප්‍රචාරය තුනේ සෑම එකකින්ම අඩුතරමින් කීප දෙනෙක් වත් පදිංචිව සිටිමි ප්‍රාර්ථනා කළ යුතු දීර්ඝකාලීන අරමුණකි. 50 ගණන්වල මැද දක්වා එවැනි තත්ත්වයක් අඩුවැඩි වශයෙන් පැවතුනි. ඉන්පසුව 1958 කැරලි කෝලාහල මගින් ඇති කළ ජනවාර්ගික ශුද්ධකිරීමෙන් පසුව දිවයිනේ බොහෝ ප්‍රදේශවල ජනවාර්ගික වශයෙන් මිශ්‍ර වූ වාසික මධ්‍යස්ථතා, අධ්‍යාපනික අසාධන සහ වැඩ බිම්වල අඩුවීමක් සිදුවී තිබේ. 1983 සාමන් මගින් ප්‍රධාන වෙනසක් සනිටුහන් කළ නමුදු දිවයිනේ බොහෝ ප්‍රදේශවල, විශේෂයෙන් නැගෙනහිර පළාතේ ජනවාර්ගික ශුද්ධකිරීම්වලට ද දායක වූ නොයෙකුත් සිද්ධි රාශියක් සිමුනි. මේ තත්ත්වය නිවැරදි කළ යුතුව ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනවාර්ගික අගති දක්නට ඇත්තේ ඉතා සුළු වශයෙන් වීම සතුටට කාරණයකි. එහෙත් අවාසනාවකට දිවයින පුරාම කුළු අහභිය පවතී. එය සාපනයේ ඉතා තදින් තිබේ. ජනවාර්ගිකත්වයේ අනිකුත් ලක්ෂණවලට සම්බන්ධ අගති ද තිබේ. අගති හැරුණු විට වෙනස්කම්වලට භාජනය කිරීම ද සිබිය හැක. නිදසුනක් වශයෙන් අගතියට පත්ව නොමැති ස්වාමියකුට

ට්‍රිට් ද නිතාමිතාම හෝ එසේ නොමැතිව හෝ නොදෙසුන් හේතු මත එක් රජවාර්ගික කණ්ඩායමකින්ම පමණක් සේවකයන් බදවා ගැනීම හෝ එක් භාෂාවකින් පමණක් කටයුතු කිරීම තමන්ට තහනු බව පෙනී යා හැක. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සුවිතර කොටස්වලට බොහෝ අවාසි සිදුවීමට හැකි අතර එසේ සුවිතර කොටස්වලට අවාසි සිදුවන වන බහුතර රජවාර්ගික කණ්ඩායමේ අය නොදැන සිටීමට ද පුළුවන. ඒකාන්ත ලෙසට සුවිතර කොටස් තමන් අත් වීදින අවාසි දායක තත්ත්වයන් ගැන හොඳින් දන්නා අතර ඔවුන් තුළ කොන් කිරීමේ හැකිම ඇති වෙයි. එක් එක් ප්‍රදේශයේ විවිධ රජවාර්ගික කණ්ඩායම් තුළ ගැටළුවේ ස්වභාවය සහ ප්‍රමාණය ගැන විවිධ සංකල්පන තිබීමට පුළුවන.

කලාපීකරණය

සුද්ධය නිසා ඇතිවී තිබෙන බොහෝ වූ අභ්‍යන්තරයන්ගේ ප්‍රතිඵල අතර “රජයේ පාලනයට” අයත් ප්‍රදේශ “එල්ලිට්ට් පාලනයට අයත්” ප්‍රදේශ සහ කිහිපම ප්‍රදේශයට අයත් ද යන්න ගැන මත හේදයක් ඇති මායිම් ප්‍රදේශ වශයෙන් දිවයින සක්‍රීය ලෙස කොටස් කර තිබීම එක් කාරණයකි. ඇතැම් කාරණා සඳහා-නිදසුන් වශයෙන් ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යෑම, පොලිස් රාජකාරි, නීතිය සහ පාමය රැකීම සහ අවිකරණ ක්‍රියාවලිය-දෙවර්ගය තුළ පවතින ආයතන පද්ධති සහ ඊට සම්බන්ධ රීති සහ රෙගුලාසි එකිනෙකට වෙනස් අතර සම්බන්ධීකරණයක් ද ඇත. මේ තත්ත්වය මතජනතා කෙරෙහි ගැටුම් තත්ත්වයක්, අර්බුදකාරී ස්වභාවයක්, අවිනිශ්චිත භාවයක් සහ වෙනත් නොහැකිකාරක ඇති කරයි. “අපට අවසාන විසඳුමක් ලැබුණු විට කාකවිජා මගින් ඇතිකර ගන්නාවූ බේරුම් කිරීම් සම්ම ක්‍රියාත්මක වන කලාප පොලිස් බල ඇණියට මෙම පොලිස් ස්ථාන ඒකාබද්ධ කළ හැක” යනුවෙන් 2002 දෙසැම්බර් 5 වෙනිදා ඔස්ලෝහි දී ආචාර්ය ඇන්ටන් බාලැස්-නම් විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය තුළ මේ අර්බුදය සම් විශ්වාසය තහවුරු කිරීමක් තිබේ. එල්ලිට්ට් පාලනය යටතේ ඇති ප්‍රදේශවල තිබෙන උසාවි සහ අනිකුත් විශේෂ ආයතන කෙරෙහි ද මෙය අනුගත කරනු ඇතැයි සිතිය හැක.

එල්ලිට්ට් පාලනය යටතේ පවතින ප්‍රදේශවල පදිංචි අය අත්විදින ආරක්ෂාවට සම්බන්ධ නොහැකිකාරකත්වයට අමතරව ඔවුන්ට රැකියා අවස්ථාවලට, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව, අධ්‍යාපන ලැබීමට, නිවාස සහ මහජන උපයෝගිතා

වැනි වූ මූලික අවශ්‍යතාවලට ප්‍රවේශවීම අහිමිකර තිබේ. සාමාන්‍ය සිවිල් පාලනය, විදුලිය බලය, රළු සැලසුම්, මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සේවා නැවත ඇති කිරීම ප්‍රමුඛත්වයක් ලෙස දිය පුනු කෙරුණු වේ. ආරක්ෂාව සහ පුනරුත්ථාපනය සම්බන්ධයෙන් වන්නා වූ තාවකාලි වශයෙන් පෙනෙන පරිදි බල කෙරෙන්නා වූ අවශ්‍යතා, අවතැන්වී සිටින්නන් ප්‍රදේශයේ සමාන අවශ්‍යතා ඇති ප්‍රවර්ධනය කරනු ලබන ඉල්ලුම් හෝ අවතැන්වූවන් සහ ඔවුන් තාවකාලිකව හෝ ස්ථිරව පදිංචි වී සිටින ප්‍රදේශවල යෙදූ අය අතර පවතින ආසන්නතාවය මේවා නැවත පදිංචි කිරීමේ පිළිබඳ උපදෙස් සැපයීම ප්‍රශ්න අතර වෙති. තරග කරන්නා වූ සන්නිවේදන පහසුකම් සැපයීම, සාමාජික සංඝයා සංවිධානය පවතින සම්බන්ධතාවය හෝ සමාජ පංතිය සහ තරුණ මත වෙනස් වූ විට සමස්ත ප්‍රශ්න විශේෂයෙන් බැහැරවී විය හැක. එවැනි කරුණු මානව හිතවාදී හා පුනරුත්ථාපන ක්‍රියා පිළිබඳ කමිටුවේ බලපෑම අතරට වැටේ, එනමුත් ඇතැම් තැන්වල නැත විශේෂ සඳහනක් අවශ්‍ය වෙයි.

දෙපස්සෙම එක් රහස්‍යවාදීන් සන්නිවේදන අයත් වන අවස්ථාවලදී වුව ද ඉඩම්, රළු, නිවාස පාසැල්, සෞඛ්‍ය සේවා, රැකියා සහ අනෙකුත් ආර්ථික අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් ආසන්නතාවය සහ වෛරය නිසිමට ප්‍රචාරය විය යුතුය. විශේෂයෙන්ම අවතැන් වූවන් සහ නැවත පදිංචි කළ වූවන් ඒ ප්‍රදේශවලට “අයත්” නොවන අය මෙන් දැකීමෙන් (නිදසුනක් වශයෙන් උතුරෙන් අවතැන්වූ පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කයේ මුස්ලිම්වරුන් අතර පදිංචිව සිටින ලියවිල්ල රහස්‍ය මේ ආකාරයට දැනුම ලැබීමට ප්‍රචාරය) මෙසේ වෙයි.

අවතැන්වී ඇති අය කළ යාමේදී සිය නිවෙස් සහ ඉඩම්වලට ආසන්න පැමිණීමට වෙනත් ප්‍රදේශවලින් අවතැන් වූ අය වඩාත් පදිංචිව සිටින බව හා ඔවුන් සිය නිවෙස්වලට යාමට කැමැත්තක් නොදක්වන බව පෙනී යන අවස්ථාවල වඩාත් ගැටළු සහිත වෙයි. “බලෙන් පදිංචි කැනුණා” යැහෙන දුරට ඉඩම් සවානත්වයට පත්කිරීමට හා සංවර්ධනය කිරීමට සැලකූ ආයෝජනයක් කර ඇත්නම් හෝ තුන්වැනි පාර්ශ්වයේ අයිතිය ඉල්ලා සිටීමට තරම් “බලෙන් අල්ලා ගැනීම” කළ හිය එකක් නම් එහිදී මෙම ප්‍රශ්න ඉතා බැහැරවී වේ.

සම ගෙවල්වල සන්නිවේදන මුද්‍රා පදිංචිව සිටින බව අත්පිටිනු ලබන අය දැනගත්විට හෝ සම ඉඩම් “අධි ආරක්ෂිත” තත්ත්වයට පත්කර ඇත්නම් හෝ උතුරෙන් පැමිණි මුස්ලිම්වරුන්ගේ සහ නැගෙනහිර නොයෙක්

නගරවලින් පැන නැගී යාම, දෙමළ හා මුස්ලිම්වරුන්ගේ තත්ත්වය මෙන් ජනවාර්ගික ඉදිරිපත් කිරීමක් පිළිබඳ ඉතිහාසයක් සිබෙන පැනවිලි ඇතිවෙත දේශපාලන ගැටළු නිසිවි.

කාන්තාවන් සහ ළමයින්

සාම ක්‍රියාවලිය තුළ ලිංග හේතු කරුණු සක්‍රීය උත්තරීන් ඇතුළත් කිරීමට ඇති හැකියාව ගැන සොයා බැලීමට නාන්තා කමිටුවක් ඇති කරන බවට තුන්වන සාම සාකච්ඡා සැසිය පවසානගේ දී 2002 දෙසැම්බර් 5 වෙනි දින කෝටේ රාජ්‍යයෙන් නිකුත් කළ ප්‍රකාශය මගින් වාර්තා කරනු ලැබූ චිත්තතාව ඉතා සාදරයෙන් පිළිගනු ලැබේ. “සන්නද්ධ උරුමයක් බලපා ඇති ළමයින්ගේ තත්ත්වය” දියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දීම ද “ළමයින් අගත්ව සිටිය පුත්තේ නම් පවුල්වල හෝ වෙනත් ගිණුම්වල නත්තන් වෙත මිස සිවිල් හෝ මිලිටරි වැඩ බිම්වල නොවේ” යන කාරණය පිළිගැනීම ද එතර්මි සාදරයෙන් පිළිගත යුත්තකි. කාන්තාවන්ගේ සහ ළමයින්ගේ ගැටළු ගැන වෙනත් ප්‍රකාශනයක ඇතුළත් කරනු ලබන හෙයින් මෙහි දී ඒ ගැන දීර්ඝ ලෙස විස්තර නොකෙරේ.

මානව අයිතිවාසිකම්, සුළුතර කොටස් සහ සාම ක්‍රියාවලිය

සුළුතර කොටස් ජනවාර්ගික පමණක්ම නොවන අතර විවිධ දේශපාලන මත ප්‍රකාශ කරන දේශපාලන පක්ෂ ද ඊට ඇතුළත් වෙයි. සියලු වර්ගවල සුළුතර කොටස්වල අයිතිවාසිකම් වැදගත්ය. දිවයිනේ පැමිණි කොටසකම පුරුෂ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික අයිතිවාසිකම් සහ නන්වැදෑරුම් නිදහස නැවත ස්ථාපනය කරන තුරු සමානත්වය ඇති වන්නේ නැත. තවද, මිලියන ගා දෙමළ ජනයාට විශේෂයෙන් බලපා ඇති රටක් නැතිකම වූ කළ මානව අයිතිවාසිකම් පුරුෂ වශයෙන් අයිති කිරීමක් වන අතර එය ඉටුක් කළ යුතුය.

මානව අයිතිවාසිකම් බෙදා වෙන් කළ නොහැකි අතර ඒවා සාමයෙන් සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිවාසිකම්වලින් සහ තත්වවැදෑරුම් නිදහසෙන් වෙන්කළ නොහැක; මේවා රාජ්‍යයෙන් කිසියම් කොටසකට අයිති කළොත් සියලු දෙනාටම එයින් බලපෑම් ඇතිවෙයි. තවද, මානව අයිතිවාසිකම් කියා පෑමට හැකි වන්නේ සාමය පවතින විට පමණි. උතුරු නැගෙනහිර සිටින හෝ එහි යන කිසිවෙකුටත් සිදුවී නිබේන ප්‍රබල වෙනස්කම් නොදැක සිටීමට

නොපුර්වත. දිවයිනේ සියලු ප්‍රදේශවලින් පළමු වතාවට හෝ දෙවන දෙවන වැඩි කාල පරිච්ඡේදයකට පසුව යන සිංහල ජනයා විශාල ගණන් ද දෙවන වැනි වැනි කාලයකට පසුව අත්කැර ගිය සිය ගෙවල් දොරටුවල, කෝවිල් සහ මුස්ලිම් දේවස්ථාන කරා නැවත යන අවතැන්වූ දෙමළ හා මුස්ලිම්වරු ද වෙති. වැඩි වැඩියෙන් පිරිස් නැවත පදිංචි වෙමින් සිටින අතර ජාත්‍යය හෝ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පාරම්පරික කිරීමට හෝ නැවත පවත් ගැනීමට සොයා බලමින් සිටිති. පිටරට සිට පැමිණෙන බොහෝ අය අතුරෙන් ඇතුළු වූ චංචලතා හෝ ගැනීම ගැන සිතා බලමින් සිටිනවා ඇත.

පරීක්ෂණ ස්ථාන පෙරට වඩා අඩු වී ඇති අතර, පවරුවක් පවතින ස්ථානවල පාලකයා කැපී පෙනෙන අන්දමින් අඩුවී තිබේ. අඩුවැදු ගණනාවකින් අවස්ථාවක් නොවූ අන්දමට ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ජනයා පරීක්ෂණ ස්ථාන පසු කොට ගත්, පුද සහ වල්.ටී.ටී.ටී.ටී. පිරිස් ද වඩා නිදහස් ලෙස චරා මේසා යති. පිටුත්තෙන් බොහෝ අය අවි ජාලයක යන බවක් නොදෙන්න. 2001 අග දක්වා පැවති තත්ත්වයට වඩා මෙය පැහැදිලි වෙතැයි. ආතති පවතින හෝ වැඩිවීම ද සිදු වූ ඇතුළු ප්‍රදේශ නැත්තේ නොවේ. බොහෝ ප්‍රශ්න පැවතිය හැකි අතර අවුරුදු ගණනක් තුළ දිගට ඇදී යාමට පුළුවන. එහෙත් සමස්තයක් වශයෙන් ධනාත්මක වෙනස්වීම් සිදුවී තිබේ. ගැටුම් මගහැරීම අවශ්‍ය අතර සාමී ක්‍රියාවලිය ඉදිරියට ගෙන යාමත් ප්‍රජාතාන්ත්‍රික අයිතිවාසිකම් ප්‍රවර්ධනයක් සිදු විය යුතුය.

ISBN 955 - 582 - 100 - 3

Printed By: Unie Arts (Pvt) Ltd.